

**ZPRÁVA O ČINNOSTI
STÁTNÍHO ÚŘADU INSPEKCE PRÁCE
ZA ROK 2008**

květen 2009

O B S A H

Seznam zkratk	4
Úvod	5
1. Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce	6
1.1 Informace o postavení orgánů inspekce práce a oblastech jejich působnosti	6
1.2 Rozsah působnosti orgánů inspekce práce ke kontrolovaným subjektům	6
1.3 Dozor nad bezpečností vyhrazených technických zařízení	6
1.4 Struktura, sídlo a personální obsazení SÚIP, OIP a ITI Praha	7
1.5 Ekonomické ukazatele	12
2. Činnost inspektorů správních úřadů	15
2.1 Výsledky kontrolní činnosti inspekce práce v pracovněprávní oblasti	15
2.2 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti BOZP v jednotlivých odvětvích	23
2.3 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti prevence závažných havárií	31
2.4 Kontrola příčin a okolností pracovních úrazů	31
2.5 Posuzování projektových dokumentací staveb	32
2.6 Povolování a kolaudace staveb	33
2.7 Poradenská činnost	34
2.8 Program Bezpečný podnik	37
2.9 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti vyhrazených technických zařízení	38
3. Výzkumná činnost	40
4. Informační systém SÚIP	40
5. Šetření stížností, oznámení a podnětů	42
6. Výchova a vzdělávání zaměstnanců systému SÚIP	46
6.1 Vzdělávání inspektorů	46
6.2 Výchova a výcvik nových inspektorů čekatelů	47
6.3 Další vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce	47
7. Publicita inspekce práce	49
7.1 Osvěta a propagace	49
7.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.	51
8. Mezinárodní spolupráce v systému SÚIP	52
8.1 Oblasti mezinárodní spolupráce	52
8.2 Účast a práce v mezinárodních organizacích	52
8.3. Účast na jednáních v zahraničí	53
8.4 Mezinárodní spolupráce na úrovni oblastních inspektorátů práce	54

Seznam zkratek

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSN	české technické normy
ČÚBP	Český úřad bezpečnosti práce
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb
GI	generální inspektor
IALI	Mezinárodní asociace inspekce práce (International Association of Labour Inspection)
ITI Praha	Institut technické inspekce Praha
IVBP	Institut výchovy bezpečnosti práce
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
OIP	oblastní inspektorát práce
OIP 3.00	OIP pro hl. m. Prahu se sídlem v Praze
OIP 4.00	OIP pro Středočeský kraj se sídlem v Praze
OIP 5.00	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích
OIP 6.00	OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni
OIP 7.00	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem
OIP 8.00	OIP pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj se sídlem v Hradci Králové
OIP 9.00	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně
OIP 10.00	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě
OOPP	osobní ochranné pracovní prostředky
PVP	problematika pracovněprávních vztahů a pracovních podmínek
PÚ	pracovní úraz
SLIC	Výbor vrchních inspektorů práce (Senior Labour Inspection Committee)
SÚIP	Státní úřad inspekce práce
SUSO	soutěž učňů stavebních oborů
VTZ	vyhrazená technická zařízení
VÚBP	Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v.v.i.
WAN	rozlehlá datová síť
ZP	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Úvod

Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce poskytuje ucelený přehled o všech základních činnostech SÚIP a OIP v daném roce. Společně se Souhrnnou zprávou o výsledcích kontrolních akcí vyhodnocuje veškeré činnosti, zejména kontrolu dodržování práv a povinností v pracovněprávních vztazích v působnosti inspekce práce, včetně právních předpisů o odměňování zaměstnanců, náhradě mzdy nebo platu a náhradě výdajů zaměstnancům, zajišťování bezpečnosti práce a bezpečnosti provozu technických zařízení a vyhrazených technických zařízení zaměstnavateli.

Přestože hlavní podíl kontrolní činnosti byl zaměřen na preventivní působení v oblasti dodržování předpisů v rozsahu kompetencí podle ustanovení § 3 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, s orientací zejména na obory činnosti se zvýšenou četností pracovních úrazů a provozující rizikové činnosti, velkou část náplně práce inspektorů tvořily mimořádné kontroly, zejména na základě podnětů.

Součástí zprávy je shrnutí poznatků z kontrolní činnosti, rozčleněné podle převládajících činností kontrolovaných subjektů, a hodnocení oblastí, vyplývající z pracovně právních vztahů, které byly předmětem kontrol. Dále jsou zde uváděny základní údaje o organizační struktuře Státního úřadu inspekce práce, o jeho personálním, finančním a materiálním zajištění a informace o dalších činnostech a aktivitách uskutečňovaných ve spolupráci s Institutem technické inspekce Praha, Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i. a Institutem výchovy bezpečnosti práce.

1. Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce

1.1. Informace o postavení kontrolních orgánů inspekce práce a oblastech jejich působnosti

Státní úřad inspekce práce je orgán státní správy, který zajišťuje kontrolní činnost nad bezpečností práce a technickými zařízeními, nad dodržováním stanovených pracovních podmínek včetně pracovněprávních vztahů a mzdových podmínek dle platných právních předpisů.

Kromě výkonu vlastní kontrolní činnosti u jednotlivých podnikajících subjektů se orgány inspekce práce vyjadřují k vybraným projektovým dokumentacím staveb ve fázi stavebního řízení z hlediska splňování požadavků k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení. Při povolování a kolaudaci staveb uplatňují orgány inspekce práce požadavky předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, kontrolují příčiny a okolnosti pracovních úrazů, provádějí šetření stížností a podnětů občanů týkajících se porušování předpisů bezpečnosti práce a základních zákonných povinností v pracovněprávních vztazích a porušování povinností ve mzdové oblasti ze strany zaměstnavatelů. Rovněž poskytují bezúplatně odborné konzultace a poradenství žadatelům v jednotlivých odbornostech z pohledu dodržování bezpečnostních předpisů, tj. počínaje řešením problematiky pracovních podmínek na pracovištích, organizace práce až po provoz vyhrazených technických zařízení v souladu s příslušnými předpisy s platností ve společenství zemí EU.

V čele oblastních inspektorátů práce jsou vedoucí inspektoři, které jmenuje a odvolává po projednání s generálním inspektorem SÚIP ministr práce a sociálních věcí.

1.2. Rozsah působnosti orgánů inspekce práce ke kontrolovaným subjektům

Působnost orgánů inspekce práce se vztahuje na kontrolované osoby určené v § 6 zákona o inspekci práce. Základními právními předpisy, jimiž se výkon kontrolní činnosti řídí, je zejména zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů, dále zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a v neposlední řadě rovněž v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Činnost Státního úřadu inspekce práce se řídí Programem činnosti SÚIP pro příslušný kalendářní rok. Program činnosti obsahuje úkoly plošného charakteru vytyčené pro příslušný rok, tj. úkoly zajišťované všemi oblastními inspektoráty práce. Úkoly jsou stanoveny na podkladě provedené analýzy stavu a vývoje úrovně bezpečnosti práce, úrazovosti, a dalších ukazatelů.

1.3. Dozor nad bezpečností vyhrazených technických zařízení

Výkonem státního odborného dozoru nad bezpečností vyhrazených technických zařízení ve smyslu zákona č. 174/1968 Sb. je hlavním posláním Institutu technické inspekce Praha (ITI Praha). Hlavní akreditovanou činností institutu je podávání odborných a závazných stanovisek k projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze, opravám, údržbě, revizi; dále potom ve stanovených případech provádění prohlídek, řízení a vyhodnocování

zkoušek, kterými osvědčuje splnění požadavků a předpisů na bezpečnost vyhrazených technických zařízení, popřípadě materiálů na jejich zhotovení ve stanovených případech potvrzuje úspěšné výsledky zkoušek. Hlavní neakreditovanou činností institutu je prověřování odborné způsobilosti právnických osob a podnikajících fyzických osob na základě úspěšných zkoušek vydává právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám oprávnění k výrobě, montáži, opravám, revizím, zkouškám a plnění nádob plyny; dále prověřování odborné způsobilosti fyzických osob a na základě úspěšných zkoušek vydává fyzickým osobám osvědčení ke zkouškám, revizím, opravám, montážím nebo obsluze vyhrazených technických zařízení.

Při výkonu státního odborného dozoru ve smyslu uvedeného zákona postupuje ITI Praha od 1. července 2008 v režimu správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.)

1.4. Struktura, sídlo a personální obsazení SÚIP, OIP a ITI Praha

System orgánů inspekce práce tvoří v souladu se zákonem o inspekci práce Státní úřad inspekce práce a osm oblastních inspektorátů práce se sídly v Praze (pro hlavní město Prahu a pro Středočeský kraj), Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a Ostravě s územními působnostmi, které v šesti případech pokrývají vždy dva kraje. V šesti krajích, ve kterých není sídlo oblastního inspektorátu, jsou zřízeny regionální pracoviště (Sokolov, Liberec, Chrudim, Zlín, Olomouc a Jihlava). Pouze regionální kancelář v Jihlavě sídlí ve vlastním objektu. SÚIP má své sídlo v Opavě a detašované pracoviště v Praze. Základní informace a poradenství jsou poskytovány ve všech bývalých okresních městech, přičemž úřední hodiny jsou uvedeny na webových stránkách jednotlivých Oblastních inspektorátů práce, a to v rozsahu minimálně jednou týdně. Mimo to na webových stránkách jednotlivých OIP, případně na stránkách SÚIP, zájemci naleznou adresy, kontakty a další nezbytné informace.

Regionální kompetence jednotlivých oblastních inspektorátů práce (OIP)

- **SÚIP OPAVA - SÍDLO SÚIP**
- **OIP 3 PRAHA** OIP pro HL. M. PRAHU
- **OIP 4 PRAHA** OIP pro STŘEDOČESKÝ KRAJ
- **OIP 5 ČESKÉ BUDĚJOVICE** OIP pro JIHOČESKÝ KRAJ A VYSOČINU
- **OIP 6 PLZEŇ** OIP pro PLZEŇSKÝ KRAJ A KARLOVARSKÝ KRAJ
- **OIP 7 ÚSTÍ N. LABEM** OIP pro ÚSTECKÝ KRAJ A LIBERECKÝ KRAJ
- **OIP 8 HRADEC KRÁLOVÉ** OIP pro KRÁLOVĚHRADECKÝ KRAJ A PARDUBICKÝ KRAJ
- **OIP 9 BRNO** OIP pro JIHOMORAVSKÝ KRAJ A ZLÍNSKÝ KRAJ
- **OIP 10 OSTRAVA** OIP pro MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ A OLOMOUCKÝ KRAJ

Tabulka 1-1: Sídlo, zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce
(upraveno ke dni vydání)

Státní úřad inspekce práce	
Horní náměstí 103/2 746 01 Opava	tel.: 553 696 154, fax: 553 626 672 e-mail: opava@suip.cz ; www.suip.cz IČ 750 46 962
Vedoucí zaměstnanci:	
generální inspektor náměstek generálního inspektora interní auditor ředitel kanceláře GI ředitelka odboru ekonomicko-správního ředitel právního odboru ředitel odboru bezpečnosti práce ředitelka odboru PVP ředitel odboru informatiky	Mgr. Ing. Rudolf Hahn Ing. Jiří Macíček neobsazeno Ing. Oldřich Příklad Ing. Pavla Křížová Mgr. Zdeněk Šindlář Ing. Ondřej Varta Bc. Ludmila Hájková Ing. Zdeněk Kašpárek
Odborní zaměstnanci SÚIP:	
právní odbor	Kateřina Křížová – asistentka JUDr. Zdenka Bilíková, JUDr. Martina Kajzlerová, Mgr. Ing. Vladimíra Kuntová, JUDr. Zuzana Nováková
sekretariát GI, kancelář GI podatelna celostátní koncepce výchovy a vzdělávání k BOZP, styk s veřejností personální a majetková správa mezinárodní spolupráce tvorba koncepce SÚIP, programy činnosti, zprávy o činnosti, vyřizování stížn. a kontrola údržba, hospodářská správa	Pavla Červená - asistentka Sylva Sněhotová Mgr. Ivona Foltisová Hana Holušová Ing. Kateřina Polášková, B.B.S. Ing. Bc. Eva Otáhalová Jan Klajmon
odbor informatiky	Ing. Petr Brachaczek, Mgr. Kamil Černý, Josef Drastík, Bc. Martin Duda, Petra Vavrečková
ekonomicko-správní odbor	Martina Langerová – asistentka, Jarmila Hillová, Melanie Newrzellová, Zdeňka Plačková, Pavlína Peterková, Karel Valica
odbor BOZP zdvih. zařízení, manipulace s materiálem chemický průmysl, PZH, program Bezpečný podnik stavebnictví elektro, průmysl zemědělství, potravinářství služby, terc. sféra doprava, opravárenství VTZ, svařování hutnictví, strojírenství	Božena Palátová – asistentka Ing. Jiří Kysela Ing. Jiří Vala, Ph.D. Ing. Zdeněk Neset Ing. Miroslav Zálaha Ing. Ludmila Elstnerová neobsazeno Ing. Olga Valášková neobsazeno Ing. Pavel Kramář
odbor prac. vztahů a prac. podmíněk	Martina Kozmérová - asistentka Ing. Jana Bělíková, Ing. Helena Hronová, Ing. Anna Klimasová, Mgr. Lucie Schreierová, Ing. Petra Krbová, Ing. Jaroslav Tomčík, Mgr. Vladimír Zdráhal

Tabulka 1-2: Sídla oblastních inspektorátů práce (upraveno ke dni vydání)

Oblastní inspektorát práce pro hl. město Prahu se sídlem v Praze vedoucí inspektor:	Kladenská 103/105 160 00 Praha 6 - Vokovice Ing. Michal Ronin	tel.: 235 364 006, 235 007 410 fax: 235 362 007 e-mail: praha@oip.cz tel.: 235 360 002 602 393 407, 602 389 622
Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj se sídlem v Praze vedoucí inspektor:	Ve Smečkách 29 110 00 Praha 1 Ing. Jaromír Elbel	tel.: 221 924 200 fax: 222 211 498 e-mail: stredni.cechy@oip.cz tel.: 221 924 208
Oblastní inspektorát práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu se sídlem v Českých Budějovicích vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Jihlavě	Vodní 21 370 06 České Budějovice Ing. Vladimír Toman třída Legionářů 17/4181, 586 01 Jihlava	tel.: 387 843 411, 387 311 4xx fax: 387 843 419 e-mail: budejovice@oip.cz tel.: 387 428 764 tel: 567 302 107, fax:567 301 262 e-mail: jihlava@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Sokolově	Schwarzova 27 301 00 Plzeň Ing. Miroslav Duchek ul. Jednoty 654 356 13 Sokolov	tel.: 377 423 066 fax: 377 372 926 e-mail: plzen@oip.cz tel.: 377 422 744 tel/fax :352 672 172 e-mail: sokolov@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Ústecký kraj a Liberecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Liberci	SNP 2720/21 pošt. příhr. 9 400 11 Ústí nad Labem Ing. Jaromír Jaroš nám. Dr. E. Beneše čp. 24 460 01 Liberec	tel.: 472 772 842, 472 774 165 fax: 472 772 589 e-mail: usti@oip.cz tel.: 472 772 537 739 327 168, 739 328 948 tel.: 485 244 485, 485 244 423 tel/fax: 485 244 173 e-mail: liberec@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubic- cký kraj se sídlem v Hradci Králové vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Chrudimi	Říční 1195 501 01 Hradec Králové Ing. Jaroslav Nečas Městský park 274/IV 537 01 Chrudim	tel.: 495 219 012, 495 217 494 fax: 495 219 070 e-mail: hradec@oip.cz tel.: 495 217 318 tel.: 469 623 130 e-mail: chrudim@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj se sídlem v Brně vedoucí inspektor: regionální pracoviště ve Zlíně	Milady Horákové 3 pošt. příhr. 260 658 60 Brno Ing. Ing. Bc. Tomáš Musil Kúty 3967 (budova PS, a.s.) 760 01 Zlín	tel.: 545 321 285 fax: 545 211 303 e-mail: brno@oip.cz tel.:545 210 384 tel.: 577 107 105 e-mail: zlin@oip.cz
Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomouc- ký kraj se sídlem v Ostravě vedoucí inspektor: regionální pracoviště v Olomouci	Živičná 2 702 69 Ostrava Ing. Václava Kociánová tř. Kosmonautů č.989/8, (v 1. patře AB centra) 772 00 Olomouc	tel.: 950 143 711 fax: 596 110 164 e-mail: ostrava@oip.cz tel.: 596 110 169 tel.(FAX):587 433 249, -194, - 239, -142, -271, -369, -393, -229, -314 e-mail: olomouc@oip.cz

Případnou korespondenci se doporučuje zasílat na adresy OIP, kde jsou podatelny, ne na adresy pracovišť.

K datu 31. 12. 2008 byl fyzický počet zaměstnanců 554. Počet přijatých zaměstnanců v průběhu roku 2008 činil 60, z toho 20 na SÚIP v Opavě. Pracovní poměr ukončilo 59 zaměstnanců. Tyto změny byly zapříčiněny především postupným zabezpečováním činnosti úřadu v Opavě a doplňováním pracovních pozic zaměstnanců pro oblast inspekce pracovních vztahů a podmínek a oblast bezpečnosti práce. Přijímání nových zaměstnanců se realizuje formou výběrových řízení.

V roce 2008 se na plnění kontrolních úkolů podílelo celkem 329 inspektorů (z toho 106 žen) a 42 vedoucích zaměstnanců. Bližší údaje k 31. 12. 2008 jsou uvedeny v tabulkách.

Tabulka 1-3: Počty inspektorů podílejících se na kontrolní činnosti

Oblastní inspektoráty práce	Inspektoři BOZP	Inspektoři PVP	Inspektoři celkem/z toho žen
OIP pro hlavní město Prahu (OIP 3.00)	24	16	40/17
OIP pro Středočeský kraj (OIP 4.00)	21	12	33/13
OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu (OIP 5.00)	22	21	43/11
OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj (OIP 6.00)	20	13	33/10
OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj (OIP 7.00)	21	17	38/11
OIP pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj (OIP 8.00)	23	14	37/10
OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (OIP 9.00)	29	15	44/12
OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj (OIP 10.00)	32	15	47/15
SÚIP	7	7	14/7
Celkem	199	130	329/106

Pozn.: 42 vedoucích zaměstnanců systému SÚIP v tabulce není započítáno. Celkový počet inspektorů i s vedoucími zaměstnanci činil 373.

Tabulka 1-4: Věkové složení inspektorů k 31. 12. 2008

Organizační jednotka	věk do 30 let/ z toho žen	31 až 40 let/ z toho žen	41 až 50 let/ z toho žen	51 až 60 let/ z toho žen	starší než 60 let/ z toho žen	celkem/ z toho žen
SÚIP-úřad	2/1	-	4/2	8/4	-	14/7
OIP 3.00	-	4/2	6/4	24/10	6/1	40/17
OIP 4.00	-	1/1	13/6	13/6	6/0	33/13
OIP 5.00	1/0	7/6	17/4	17/1	1/0	43/11
OIP 6.00	1/1	8/1	8/5	12/3	4/0	33/10
OIP 7.00	-	8/2	5/2	20/6	5/1	38/11
OIP 8.00	3/1	4/2	11/2	15/5	4/0	37/10
OIP 9.00	1/0	5/2	14/5	19/5	5/0	44/12
OIP 10.00	3/2	8/3	7/2	26/8	3/0	47/15
celkem	11/5	46/20	85/32	154/48	34/2	329/106
%	3,34	13,98	25,83	46,80	10,33	100,00

Tabulka 1-5: Vzdělanostní skladba inspektorů k 31. 12. 2008

Organizační jednotka	Počet s VŠ vzděl./ z toho žen	Počet s VO vzděl./ z toho žen	Počet s ÚS vzděl./ z toho žen	Počet se S vzděl./ z toho žen	Počet se Z vzděl./ z toho žen	Celkem/ z toho žen
SÚIP-úřad	14/7	-	-	-	-	14/7
OIP 3.00	15/5	-	25/12	-	-	40/17
OIP 4.00	12/1	-	21/12	-	-	33/13
OIP 5.00	18/2	-	26/9	-	-	43/11
OIP 6.00	7/2	-	26/8	-	-	33/10
OIP 7.00	12/2	-	26/9	-	-	38/11
OIP 8.00	23/4	1/1	13/5	-	-	37/10
OIP 9.00	21/5	-	23/7	-	-	44/12
OIP 10.00	33/10	-	14/5	-	-	47/15
celkem	155/38	1/1	173/67	-	-	329/106

1.5. Ekonomické ukazatele

1. Rozpočet příjmů a výdajů

a) Příjmy

Schválený rozpočet příjmů na rok 2008 byl stanoven ve výši 583 tis. Kč. Skutečné příjmy činily 1.799,17 tis. Kč, tj. plnění na 308,61 %.

Jednalo se o příjmy z pronájmu nemovitostí a jejich částí ve výši 853,59 tis. Kč, tj. splnění schváleného rozpočtu ve výši 583 tis. Kč na 146,41 %. Dále to byly příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku, převody z vlastních fondů a jiné.

b) Výdaje

Schválený rozpočet výdajů na rok 2008 byl stanoven ve výši 251.549 tis. Kč a upraven na částku 347.184 tis. Kč (zvýšení o 95.635 tis. Kč).

Čerpání činilo 326.616,97 tis. Kč, tj. 94,08 % upraveného rozpočtu.

Z největší části byl rozpočet výdajů byl použit na platy, povinné pojistné placené zaměstnavatelem a převody FKSP. Dále se jednalo o výdaje na zajištění činnosti systému SÚIP, na vzdělávání zaměstnanců vč. materiálního zabezpečení, na zajištění běžného provozu úřadu a v neposlední řadě na zajištění výdajů investičních a neinvestičních akcí programu reprodukce majetku.

Účelové prostředky na financování přípravy výkonu předsednictví ČR v Radě EU nebyly do schváleného rozpočtu SÚIP z MPSV přiděleny. Tyto účelové prostředky byly předmětem rozpočtových opatření a byly určeny na přípravu výkonu předsednictví ČR v Radě EU. Skutečný průměrný výdělek dosáhl výše 24.911 Kč.

Rozpočtová opatření u závazných ukazatelů ve výdajích

Povolené překročení běžných výdajů v celkové výši 95.635 tis. Kč, z toho na programové financování – ISPROFIN představovalo částku 77.050 tis. Kč.

Upravený rozpočet běžných výdajů činil pro rok 2008 celkem 270.134 tis. Kč.

Rozpočtová opatření byla provedena v souvislosti s novým zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, (posílení rozpočtu ve věcných výdajích na bezporuchový chod SÚIP) v souvislosti s uplatněním nového systému odměňování podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v souvislosti se zajištěním příprav na výkon předsednictví v Radě EU a dále v souvislosti s nepřidělením finančních prostředků na programové financování ISPROFIN – na registrované akce do SR.

Tabulka 1-6: Přehled vybraných ukazatelů v tis. Kč

Ukazatel	Rozpočet		Skutečnost
	schválený	po změnách	
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	165 279	165 310	165 310,00
Ostatní platby za provedenou práci vč. odstup.	53	2510	2 509,53
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	57 866	57 958	57 958,00
Převody FKSP	3 306	3 312	3 277,92
Ostatní běžné výdaje (bez progr. financování)	25 045	41 044	40 212,52
Běžné výdaje – programové financování	0	48 577	38 772,95
Kapitálové výdaje - programové financování	0	28 473	18 576,05
Celkem	251 549	347 184	326 616,97

Výdaje na financování reprodukce majetku (ISPROFIN)

Rozpočet evidovaný na rok 2008 činil 80 tis. Kč a byl upraven na částku 77.050 tis. Kč (snížení o 2.250 tis. Kč). Čerpání činilo 57.349 tis. Kč, tj. 74,43 % upraveného rozpočtu.

Nedočerpané přidělené finanční prostředky ve výši 5.645,12 tis. Kč z rozpočtu 2008 byly převedeny do nároků nespotebovaných výdajů pro rok 2009.

Upravený rozpočet na rok 2008 činil 77.050 tis. Kč byl čerpán ve výši 57.349 tis. Kč.

Z toho:

- upravený rozpočet kapitálových výdajů ve výši 28.473 tis. Kč byl čerpán částkou 18.576,05 tis. Kč,
- upravený rozpočet běžných výdajů ve výši 48.577 tis. Kč byl čerpán částkou 38.772,95 tis. Kč.

Výdaje plynoucí ze spolupráce se zahraničím a výdaje na zahraniční pracovní cesty

Za rok 2008 bylo uskutečněno 19 zahraničních pracovních cest a čerpání činilo 227 tis. Kč.

Zahraníční pracovní cesty vycházely především z členství SÚIP v poradním orgánu Evropské komise Výboru vrchních inspektorů práce (SLIC – Senior Labour Inspectors' Committee). SLIC se schází dvakrát ročně na plenárních zasedáních, kde jsou projednávány důležité otázky BOZP v rámci kompetencí národních inspekcí práce států EU. SLIC také ustanovuje pracovní skupiny, které fungují za účelem vyřešení stanovených evropských otázek na národní úrovni. Proto SÚIP vyslal do zahraničí některé své inspektory na jednání pracovní

skupiny pro chemické látky CHEMEX, pracovní skupiny pro strojní zařízení MACHEX, a pracovní skupiny pro prosazování ENFORCEMENT.

Několik zahraničních pracovních cest se také uskutečnilo za účelem přípravy a organizace plenárního zasedání výboru SLIC, které se má konat v rámci předsednictví ČR Radě EU v Praze v roce 2009. Dále pak zahraniční pracovní cesty byly realizovány v důsledku členství SÚIP v mezinárodní organizaci IALI, a spolupráce s rakouskou, polskou a slovenskou inspekci práce.

Na členství v IALI byla rozpočtem stanovena částka 13 tis. Kč, čerpáno bylo 12,9 tis. Kč, tj. 99,23 %. Oproti roku 2007 bylo vyčerpáno o 0,86 tis. Kč méně. K rozdílu došlo v důsledku pohyblivého bankovního kurzu.

Rezervní fond

V roce 2007 byla dle pokynů MPSV odvedena na účet MPSV částka 5.506,50 tis. Kč. Zbývající prostředky ve výši 4.498,95 tis. Kč byly použity se schválením MPSV ke krytí věcných výdajů. K 31. 12. 2007 nebyly na rezervní fond žádné finanční prostředky převedeny, tudíž v roce 2008 byl rezervní fond nulový.

2. Majetek

K 31. 12. 2008 činila hodnota majetku celkem 409.702,71 tis. Kč, z toho dlouhodobého nehmotného majetku 44.541,01 tis. Kč a hmotného majetku 336.179,40 tis. Kč. Oběžný (krátkodobý) majetek je ve výši 28.982,30 tis. Kč. Majetek je plně využíván jak samotným úřadem SÚIP, tak jednotlivými OIP. Součástí aktiv (oběžného majetku) je rovněž vykazována hodnota prostředků rozpočtového hospodaření, a to v celkové hodnotě 661.358,75 tis. Kč.

V evidenci majetku stále zůstává nedostupná pohledávka v částce 350,89 tisíc Kč od firmy ANFAS od roku 1995.

3. Závazky

Hodnota závazků SÚIP k 31. 12. 2008 činí 22.075,33 tis. Kč a je tvořena pouze závazky krátkodobými. Podstatnou část tvoří závazky plynoucí z mezd zaměstnanců ke zdravotním pojišťovnám, k České správě sociálního zabezpečení, k Finančnímu úřadu a v neposlední řadě k samotným zaměstnancům, jejichž plat za měsíc prosinec 2008 je bezhotovostně převáděn na vlastní účty zaměstnanců.

Hodnotu krátkodobých závazků k dodavatelům = z obchodních vztahů v částce 161,84 tis. Kč tvoří ty dodávky materiálu, prací a služeb, jejich předmět plnění byl uskutečněn v prosinci 2008, ale splatnost této dodávky až v roce 2009. Podrobná evidence je vedena prostřednictvím knihy faktur a prostřednictvím saldokonta jednotlivých dodavatelů.

2. Činnost inspektorů inspekce práce

Program kontrolních akcí na rok 2008 se skládal ze 14 hlavních kontrolních úkolů, jež měly celostátní charakter a plnily je všechny oblastní inspektoráty práce, jeden hlavní kontrolní úkol zaměřen na práci dětí byl řešen určenými oblastními inspektoráty. Kontrolní orgány se v roce 2008 zaměřily především na plnění povinností, které vyplývaly z nových právních předpisů a na kontrolu dodržování právních předpisů u zaměstnavatelů a v oborech průmyslové činnosti s nejvyšší pracovní úrazovostí.

Přehled všech realizovaných kontrolních akcí pro rok 2008:

- 08.1.01 Bezpečnost práce ve stavebnictví
- 08.1.02 Dodržování pracovního režimu řidičů organizací (služby, pošty apod.)
- 08.1.03 Kontrola systému BOZP a pracovněprávních vztahů v malých a středních podnicích
- 08.1.04 Opravárenství dopravních prostředků
- 08.1.05 Bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny
- 08.1.06 Provádění kontrol na základě podnětů na porušování pracovněprávních předpisů
- 08.1.07 Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě tlakových a plynových zařízení v kotelnách na plynná paliva
- 08.1.08 Bezpečnost provozu plošin
- 08.1.09 Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby
- 08.1.10 Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce
- 08.1.11 Provádění kontrol v ústavech sociální péče, zejména v domovech důchodců a domech s pečovatelskou službou
- 08.1.18 Kontroly vysílaných pracovníků v rámci poskytování služeb
- 08.1.19 Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií
- 08.1.20 Program „Bezpečný podnik“
- 08.1.21 Regionální úkol - Kontroly zaměřené na dodržování stanovených podmínek upravujících výkon umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dětmi.

Další hlavní úkoly pro orgány inspekce práce si stanovily oblastní inspektoráty práce ve svých programech činnosti samy podle specifik jednotlivých regionů a na základě přijatých podnětů a plnily je v rámci své regionální působnosti. Vedle plnění hlavních kontrolních akcí oblastní inspektoráty uskutečňovaly i jiné činnosti

2.1 Výsledky kontrolní činnosti inspekce práce v pracovněprávní oblasti

Kontrolní činnost v pracovněprávní oblasti měla celorepublikový charakter a byla prováděna všemi oblastními inspektoráty práce jak v rámci kontrolních akcí cíleně zaměřených na vybrané oblasti podnikání, tak rovněž jako součást kontrolních akcí tematicky plánovaných do jednotlivých oblastí pracovněprávních. Plánovaná kontrolní činnost vycházela mimo jiné jak z analýzy přijatých podnětů a výsledků jejich šetření, tak i ze zkušeností a poznatků získaných z poradenské činnosti v oblasti pracovněprávních vztahů, kde se nejčastěji dotazy

týkaly problémů z oblasti odměňování, uzavírání pracovních smluv, poskytování náhrad, práce přesčas, vydání potvrzení o zaměstnání, poskytování dovolené, dodržování předpisů v tuzemské a mezinárodní dopravě. Dalším cílem orgánů inspekce práce bylo zaměřit se částečně i na prevenci v plánované kontrolní činnosti v jednotlivých oblastech. Kontrolní činnost v roce 2008 se zaměřovala na provádění kontrol v pracovněprávní oblasti v ústavech sociální péče, především v domovech důchodců a domech s pečovatelskou službou, na dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce a na kontroly zaměřené na dodržování stanovených podmínek upravujících výkon umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dětmi. Nedílnou součástí kontrolní činnosti SÚIP jsou kontroly realizované na základě žádosti jiných členských států EU, kterými se zjišťují skutečnosti u zaměstnavatelů, kteří vysílají své zaměstnance mimo ČR. Dodržování pracovněprávních předpisů je obsahem kontrolní činnosti spojené s dodržováním pracovního režimu řidičů služeb, pošty apod. a kontroly systému BOZP a pracovněprávních vztahů v malých a středních podnicích.

Největší počet porušení byl kontrolní činností v roce 2008 zjištěn v oblasti vzniku, změny a skončení pracovního poměru (7 179), dále v oblasti odměňování zaměstnanců, práce přesčas, práce o sobotách a nedělích, poskytování příplatků za práci, srážek ze mzdy (4 709) a v neposlední řadě v oblasti pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců (2 307). V ostatních oblastech nebyl počet zjištěných porušení tak výrazný.

2.1.1 Součinnost zaměstnavatele a orgánu jednajícího za zaměstnance

Tato oblast pracovních vztahů a podmínek se dle zjištění z provedených kontrol v roce 2008 jeví jako jedna z méně problematických, pouze 17 porušení.

2.1.2 Oblast rovného zacházení se zaměstnanci

Nerovné zacházení a diskriminace v pracovněprávních vztazích je jedním z diskutovaných témat současnosti. Podle zákoníku práce (a primárně dle Listiny základních práv a svobod) není možné na pracovišti činit rozdíly mezi zaměstnanci, pokud pro rozdílný přístup neexistuje objektivní důvod. Princip rovného zacházení a zákazu diskriminace na pracovišti je součástí nejen českého práva, ale i mezinárodního práva, zájem na jeho dodržování je tudíž celospolečenský. Před vznikem pracovního poměru jsou kontrolními pravomocemi na úseku rovného zacházení a diskriminace vybaveny úřady práce, po vzniku pracovního poměru pak orgány inspekce práce.

V roce 2008 bylo kontrolami zjištěno 73 porušení. Zaměstnavatelé se nejčastěji dopouštěli porušení na úseku rovného zacházení v oblasti odměňování, kdy za práci stejné hodnoty neposkytli zaměstnancům stejnou mzdu, plat či odměnu. Naopak diskriminace, jako nerovné zacházení na základě konkrétního diskriminačního důvodu, jakými jsou například pohlaví, věk, zdravotní stav, státní příslušnost, orgány inspekce práce doposud neprokázaly. Prokázat nerovné zacházení nebo diskriminaci na pracovišti není pro orgány inspekce práce jednoduché, neboť nejčastěji vychází z tvrzení jednoho zaměstnance, které ale není podloženo. Je proto nutné dotazovat se dalších zaměstnanců, ale ne všichni jsou ochotni se k situaci vyjádřit. Výsledkem pak je, že posouzení sporné situace není totožné. V takovém případě pak inspektor nemá jinou možnost než považovat celou věc za neprokázanou, neboť nemůže kontrolní zjištění opřít pouze o popis situace jednou osobou. Naproti tomu soudní řízení v těchto věcech je postaveno na možném využití celé škály důkazních prostředků (např. výslech svědků pod trestněprávní sankcí za křivé svědectví, ověření pravosti listin apod.).

Mnohdy se tak pro zaměstnance může jevit jako vhodnější obrátit se na soud s příslušnou žalobou.

2.1.3 Oblast ochrany osobních práv zaměstnanců

Dle § 316 zákoníku práce nesmí zaměstnavatel bez závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele narušovat soukromí zaměstnance na pracovištích a ve společných prostorách zaměstnavatele tím, že podrobuje zaměstnance otevřenému nebo skrytému sledování, odposlechu a záznamu jeho telefonických hovorů, kontrole elektronické pošty nebo kontrole listovních zásilek adresovaných zaměstnanci. Dále je stanoveno, že pokud je dán závažný důvod spočívající ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele, který odůvodňuje zavedení kontrolních mechanismů, je zaměstnavatel povinen přímo informovat zaměstnance o rozsahu kontroly a o způsobech jejího provádění. V roce 2008 obdržely orgány inspekce práce také podněty poukazující na porušování právních předpisů v této oblasti, kdy nejčastěji zaměstnanci poukazovali na sledování pracovišť pomocí kamerového systému. Inspektoři se při kontrole zaměřili na posouzení toho, zda byl kamerový systém na pracoviště instalován ze závažného důvodu spočívajícího ve zvláštní povaze činnosti zaměstnavatele. Kontrolami byla zjištěna 3 porušení. Orgány inspekce práce nemají ze zákona možnost tato porušení sankcionovat, mohou však zaměstnavateli uložit opatření k odstranění kontrolou zjištěných nedostatků a vyžadovat jejich splnění. V případě, že inspektor kontrolou zjistí možné porušení zákona o ochraně osobních údajů, neprodleně o tom informuje Úřad pro ochranu osobních údajů.

2.1.4 Vznik, změny a skončení pracovního poměru

Oblast, ve které se nejčastěji vyskytuje porušení pracovněprávních předpisů, je oblast vzniku, změny a skončení pracovního poměru. Zejména vznik pracovního poměru a záležitosti s tím spojené, dá se říci základ pracovněprávního vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, patří mezi nejproblémovější oblasti.

Nejvíce zjištěných porušení v počtu 3 649 u 1 943 zaměstnavatelů se týkala ustanovení zákoníku práce, ve kterém je stanovena povinnost zaměstnavatele informovat zaměstnance do jednoho měsíce od vzniku pracovního poměru o údajích uvedených v ZP, pokud tyto údaje neobsahuje pracovní smlouva tzn.: údaj o délce dovolené, údaj o výpovědních dobách, údaj o pracovní době a jejím rozvržení, údaje o mzdě, způsobu odměňování, splatnosti mzdy nebo platu či termín výplaty mzdy a platu, informování o dovolené. Dalším porušením v oblasti vzniku pracovního poměru je neplnění povinností zaměstnavatele z pracovního poměru tím, že zaměstnavatel nedodržel podmínky sjednané v pracovní smlouvě, jako je např. nepřidělení práce podle pracovní smlouvy, 239 porušení. Následuje porušení týkající se náležitostí pracovní smlouvy, 199 porušení. Naproti tomu při samotném vzniku pracovního poměru došlo k výskytu pouze 14 porušení.

V některých případech zaměstnavatelé včleňují do pracovních smluv tzv. konkurenční doložku, a to pouze ve prospěch zaměstnavatele. Pracovní smlouvy obsahují konkurenční doložku bez závazku zaměstnavatele o poskytnutí peněžitého vyrovnání, 79 porušení.

Důležitou oblastí zákoníku práce z hlediska zaměstnance jsou změny pracovního poměru. Sjednaný obsah pracovní smlouvy lze změnit jen tehdy, dohodnou-li se zaměstnavatel

a zaměstnanec na jeho změně. Kontrolami bylo zjištěno 180 porušení tohoto ustanovení zákoníku práce.

Zjištěná porušení u skončení pracovního poměru se vyskytují méně často. Zaměstnavatelé porušili zákoník práce např. tím, že dohoda o rozvázání pracovního poměru nebyla uzavřena písemně, 115 porušení. Jiná porušení týkající se způsobu skončení pracovního poměru se vyskytla ojediněle.

Porušení zákoníku práce tím, že zaměstnavatel nedodržel některou ze svých povinností vztahující se k potvrzení o zaměstnání, bylo zjištěno 1 592 porušení u 1 132 zaměstnavatelů.

2.1.5 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Co se týče dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, je právní úprava v zákoníku práce rámcová. Zaměstnavatelé stále využívají možnost sjednání se zaměstnanci dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti namísto pracovního poměru, neboť jim to přináší ekonomické výhody a značnou flexibilitu takto uzavřených pracovněprávních vztahů. V roce 2008 bylo kontrolami zjištěno 140 porušení zákoníku práce, kdy nejčastěji se jednalo o překročení povoleného limitu takto konaných prací.

2.1.6 Odměňování zaměstnanců, práce přesčas, práce o sobotách a nedělích, příplatky za práci, srážky ze mzdy

Odměňování zaměstnanců tak jako v minulých letech je jedna z oblastí, ve které dochází k velmi častému porušování pracovněprávních předpisů a současně, na jejichž porušování poukazuje 3 276 podnětů podaných v roce 2008. Na oblast odměňování byla mimo jiné zaměřena kontrolní činnost ve všech hlavních úkolech odboru pracovněprávních vztahů a podmínek.

V této oblasti bylo zjištěno celkem 4 709 porušení, které byly zjištěny především při kontrolní činnosti vyvolané podněty zaměstnanců. Převážně porušovali pracovněprávní předpisy malí a střední zaměstnavatelé zaměstnávající od 1 do 199 zaměstnanců (cca 86 % ze všech porušení v této oblasti), kteří měli odvětvovou klasifikaci ekonomických činností (OKEČ) v odvětví pozemní doprava, maloobchod, pohostinství a ubytování (cca 37 % ze všech porušení v této oblasti).

Hlavně se vyskytovala porušení, která se týkala nedodržení splatnosti mzdy, nevyplacení mzdy nebo některé její části, případně zaměstnavatel nebyl schopen prokázat, že mzda byla zaměstnancům vyplacena. Kontrolami byla zjištěna i další závažná porušení jako vyplácení mzdy, která byla nižší než minimální mzda nebo než nejnižší úroveň zaručené mzdy. Častá zjištění byla na úseku mzdy a příplatků za práci v sobotu a v neděli, příplatků za noční práci, mzdy a příplatků za práci přesčas a ve svátek. Zaměstnavatelé neposkytovali náhradní volno nebo mzdu za práci ve svátek. Mzda nebo plat nebyly určeny nebo sjednány před započítáním výkonu práce, zaměstnanec nebyl informován o výši mzdy nebo platu v den nástupu do práce, nebyl vydáván písemný doklad o vyúčtování mzdy. Skutečnost, že zaměstnavatelé prováděli srážky z příjmu z pracovněprávního vztahu v rozporu s právními předpisy, nasvědčuje tomu, že mají snahu řešit své pohledávky u zaměstnanců co nejjednodušším způsobem.

Tabulka 2-1: Nejčastěji byly porušovány následující § zákoníku práce

Stručný popis	§	Počet porušení §
Nevyplacení mzdy nebo nedodržení splatnosti mzdy	109	232
Mzda byla nižší než minimální mzda	111	96
Mzda byla nižší než zaručená mzda odpovídající složitosti, odpovědnosti a namáhavosti vykonávané práce	112	629
Mzda nebyla sjednána, stanovena nebo určena před započítáním práce	113	295
Neposkytnutí mzdy nebo náhradního volna za práci přesčas	114	227
Neposkytnutí mzdy, náhradního volna nebo náhrady mzdy za svátek	115	176
Neposkytnutí mzdy a příplatku za noční práci	116	383
Neposkytnutí mzdy a příplatku za práci v sobotu a v neděli	118	466
Zaměstnavatel nevydal platový výměr nebo jeho změnu před nebo v den jeho účinnosti	136	73
Nedodržení termínu splatnosti a výplaty mzdy nebo platu	141	1012
Nevydání dokladu s údaji o mzdě nebo platu	142	168
Srážky ze mzdy	146	283

2.1.7 Poskytování náhrad zaměstnancům

Poskytování náhrad výdajů zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, náhrady mzdy za dovolenou a při překážkách v práci, patří mezi oblasti, kde zaměstnavatelé porušují pracovní právní předpisy v menší míře, na porušování poukazuje 590 podnětů podaných v roce 2008.

V této oblasti bylo kontrolní činností zjištěno 693 porušení.

Nejčastěji porušovali pracovní právní předpisy malí a střední zaměstnavatelé zaměstnávající od 1 do 199 zaměstnanců (cca 84 % ze všech porušení v této oblasti). Z toho nejvíce porušení se vyskytovalo u malých zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají od 1 do 5 zaměstnanců.

Z odvětvového hlediska nejvíce porušení bylo zjištěno v odvětví pozemní doprava, stavebnictví, maloobchod, služby převážně pro podniky, pohostinství a ubytování a velkoobchod (cca 67 % ze všech porušení v této oblasti).

V této oblasti byla zjištěna porušení zejména u náhrady mzdy za nevyčerpanou dovolenou při skončení pracovního poměru. Další porušení se týkala cestovních náhrad, a to poskytování a výše stravného na tuzemských i zahraničních pracovních cestách. Další zjištěná porušení se týkala stanovení podmínek pracovní cesty a poskytování záloh na cestovní výdaje.

Tabulka 2-2: Nejčastěji byly porušovány následující § zákoníku práce

Stručný popis	§	Počet porušení §
Podmínky pracovní cesty nebyly určeny předem	153	21
Výše stravného a jeho krácení při tuzemské prac. cestě pro podnikatele	163	71
Výše stravného a jeho krácení při zahraniční prac. cestě pro podnikatele	170	29
Neposkytnutí zálohy na cestovní náhrady a vyúčtování cest. Náhrad	183	60
Neposkytnutí náhrady za dovolenou při skončení prac. poměru	222	350

2.1.8 Pracovní doba a doba odpočinku zaměstnanců

Při provádění kontrol vedení evidence pracovní doby a dodržování doby odpočinku zaměstnanců byla jako v minulých letech zjišťována porušení ze strany zaměstnavatelů tím, že:

- nevedli evidenci odpracované pracovní doby, práce přesčas, noční práce a doby v době pracovní pohotovosti v souladu s ustanovením § 96 zákoníku práce (1 002 porušení),
- nedodržovali přestávky v práci a stanovenou minimální dobu odpočinku mezi směnami a v týdnu v souladu s ustanoveními § 88, § 89, § 90, § 90a, § 92 zákoníku práce (581 porušení),
- překračovali zákoníkem práce stanovenou týdenní pracovní dobu, překračovali stanovenou maximální délku směny, nesprávně rozvrhovali pracovní dobu do směn, neseznamovali zaměstnance s rozvrhem pracovní doby a jeho změnami v souladu s ustanoveními § 79, § 79a, § 81, § 82, § 83, § 84, § 84a, § 85, § 86, § 87 zákoníku práce (485 porušení),
- překračovali zákoníkem práce stanovené limity práce přesčas, nařizovali zaměstnancům práci přesčas nad 150 hodin v kalendářním roce bez jejich souhlasu, dopustili překročení průměru 8 hodin týdně práce přesčas, práci přesčas nařizovali zaměstnancům v rozporu s ustanovením § 93 zákoníku práce (212 porušení).

Z výsledků kontrol lze konstatovat, že zaměstnavatelé stále podceňují vedení evidence odpracované pracovní doby, práce přesčas, noční práce a doby v době pracovní pohotovosti. Pokud jim inspektoři vytykají porušování ustanovení § 96 zákoníku práce, na svou obhajobu argumentují tím, že zákoník práce nepředepisuje formu vedení této evidence. To je sice pravda, přesto z podstaty věci lze dovodit, že pro dostatečnou vypovídací hodnotu zmiňované evidence nestačí jen udělat „čárku“, že zaměstnanec byl přítomen na směně, ale je nutné uvést přesné časy začátku a ukončení směny, případně jejího přerušování.

Odvětvími s přetrvávajícími problémy s evidencí odpracované pracovní doby jsou doprava, strážní služby, maloobchod, restaurační služby apod. Předpokládáme, že tento nepříznivý stav zejména ve dvou posledně jmenovaných odvětvích se budou snažit napravit alespoň částečně kontroly prováděné v roce 2009 na základě dvou nových hlavních úkolů SÚIP.

Daří se zlepšovat stav u přesčasové práce, jejíž hlavní zásady již vzali zaměstnavatelé na vědomí. K porušování zákoníku práce sice stále dochází, ale počet porušení klesá. Inspektoři to vysvětlují i tím, že přesčasová práce není ve skutečnosti vykázána, proto nedochází

k překračování zákonných limitů. Pro inspekci práce je obtížné tento stav prokázat, i když na něj poukazují podněty zaměstnanců.

Z pohledu velikosti kontrolovaných zaměstnavatelů můžeme konstatovat, že nejvíce porušují zákoník práce v oblasti pracovní doby malé subjekty zaměstnávající do 5 zaměstnanců a potom skupina 10 – 19 zaměstnanců. Úměrně nárůstu počtu zaměstnanců klesá počet zjištěných porušení.

Z hlediska odvětví jsou pracovněprávní předpisy v oblasti pracovní doby nejvíce porušovány v pozemní dopravě, pohostinství a ubytování, v maloobchodě a ve stavebnictví. Nejméně závad se vyskytuje u dobývání uhlí, u chemické výroby, u výroby kancelářských strojů apod.

2.1.9 Poskytování dovolené

Kontrolami ustanovení zákoníku práce týkajících se výměry dovolené za kalendářní rok, čerpání dovolené, krácení dovolené atd. bylo zjištěno celkem 230 porušení ustanovení § 212 - 223 zákoníku práce. Jednalo se např. o případy, kdy zaměstnavatel

- nesprávně stanovil zaměstnanci nárok na dovolenou v kalendářním roce,
- chybně vypočetl nárok na dovolenou u nerovnoměrně rozvržené pracovní doby,
- nevypracoval rozvrh čerpání dovolené na kalendářní rok,
- nepřiznal zaměstnanci dovolenou za odpracované dny,
- neoznámil zaměstnanci písemně alespoň 14 dnů předem určenou dobu dovolené,
- neposkytl zaměstnanci náhradu mzdy za nevyčerpanou dovolenou,
- neurčil čerpání dovolené tak, aby alespoň jedna její část činila dva týdny vcelku,
- neurčil zaměstnanci čerpání dovolené v délce alespoň čtyř týdnů apod.

2.1.10 Péče o zaměstnance

V oblasti odborného rozvoje zaměstnanců docházelo k porušování ustanovení § 228 - 235 zákoníku práce tím, že zaměstnavatel v kvalifikační dohodě

- neuvedl jednotlivé druhy nákladů na zvýšení kvalifikace,
- neuvedl dobu, po kterou je vázán zaměstnanec setrvat u zaměstnavatele po zvýšení kvalifikace,
- uvedl při nesplnění závazku údaje, které jsou v rozporu se zákonem apod.

Oblast zvláštních pracovních podmínek některých zaměstnanců (§ 238 – 247 zákoníku práce) zaměstnavatelé porušovali tím, že

- při zařazování do směn nepřihlíželi k potřebám zaměstnanců pečujících o děti,
- mladistvého zaměstnance zaměstnávali prací přesčas
- nezajistili u mladistvých zaměstnanců lékařskou prohlídku,
- zaměstnávali mladistvé zaměstnance prací v noci,
- nepředložili inspekci práce seznam mladistvých zaměstnanců,
- nezajistili, aby mladiství zaměstnanci byli před vznikem pracovního poměru vyšetřeni lékařem pracovnělékařské péče atd.

Celkem bylo v oblasti péče o zaměstnance zjištěno 37 porušení.

2.1.11 Kontroly v oblasti agenturního zaměstnávání

Jednou z oblastí, kde bylo zjišťováno porušování zákoníku práce, ale do 31. 12. 2008 ho nebylo možno postihnout jako správní delikt ve smyslu zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, je agenturní zaměstnávání. Konkrétně se jedná o porušení ve smyslu § 308 a 309 zákoníku práce. Tato překážka byla odstraněna novou právní úpravou a od 1.1.2009 je možno uložit za přestupek nebo správní delikt na úseku agenturního zaměstnávání pokutu až ve výši 1,000.000 Kč.

Kontroly u agentur práce byly prováděny na základě samostatného hlavního úkolu i na základě došlých podnětů. Předmět kontrol prováděných podle zadání hlavního úkolu se zaměřil na dodržování ustanovení o pracovní době a době odpočinku, na odměňování, na práci přesčas a v noci a zejména na rovné zacházení s agenturními zaměstnanci jako se zaměstnanci kmenovými ze strany uživatelů. Kontroly prováděné na základě podnětů byly zaměřeny na jejich obsah.

Celkem 67 porušení § 308 a 309 zákoníku práce došlo v při dvou základních krocích – při sjednání dohody agentury práce s uživatelem o dočasném přidělení zaměstnance k uživateli, a dále při přidělení zaměstnance k uživateli na základě písemného pokynu:

- a) § 308 ZP - dohoda o dočasném přidělení nesplňovala podmínky podle zákona, protože neobsahovala
 - jména a příjmení přidělených zaměstnanců,
 - státní občanství přidělených zaměstnanců,
 - požadavky na odbornou způsobilost nezbytnou pro příslušný druh práce,
 - dobu dočasného přidělení,
 - den nástupu k výkonu práce u uživatele apod.
- b) § 309 ZP - pokyn k dočasnému výkonu práce u uživatele nesplňoval zákonné podmínky, protože nebyl vyhotoven písemně nebo neobsahoval
 - název a sídlo uživatele,
 - místo výkonu práce u uživatele,
 - dobu trvání dočasného přidělení,
 - jméno vedoucího zaměstnance uživatele oprávněného přidělovat zaměstnanci práci a kontrolovat ji,
 - informaci o pracovních a mzdových nebo platových podmínkách srovnatelného zaměstnance uživatele atd.

Je reálný předpoklad, že v roce 2009 a dalších bude vyvíjen zvýšený tlak ze strany zainteresovaných úřadů, které dohlízejí na dodržování příslušných zákonů v jejich působnosti. Dochází k užší spolupráci mezi úřady práce a oblastními inspektoráty práce, která je podložena i legislativně. Předpokládá se provádění společných kontrol, v nutných případech i za účasti cizinecké policie či jiných orgánů, dochází k rozšíření vzájemného sdělování informací. Tím by měly být postupně z trhu práce vytěsněny agentury práce porušující a obcházející pracovněprávní předpisy.

2.1.12 Vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb

Oblastní inspektoráty práce prováděly v rámci své činnosti také šetření na základě žádostí států Evropské unie o poskytnutí informací podle Směrnice 96/71/ES k vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb. Uvedená směrnice ukládá členským státům Evropské unie mimo jiné spolupracovat při dohledu nad dodržováním stanovených pracovních podmínek prostřednictvím národních kontaktních míst (veřejných orgánů). Tato spolupráce spočívá

zejména v odpovědích na odůvodněné žádosti veřejných orgánů o informace o nadnárodním poskytování pracovníků včetně informací o možných případech nezákonných nadnárodních aktivit.

Státní úřad inspekce práce byl jedním z kontaktních míst v České republice, která přijala v roce 2008 žádosti o informace k vysílaným pracovníkům. Státní úřad inspekce práce následně žádosti zaslal k prošetření místně příslušným oblastním inspektorátům práce. Šetření bylo prováděno podle zadání ve standardizovaném formuláři a bylo zaměřeno zejména na kontrolu maximální délky pracovní doby a minimální doby odpočinku, minimální délky dovolené, minimální mzdy, odměňování za přesčasuovou práci, dodržování podmínek agenturního zaměstnávání, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochranných opatření týkajících se žen a mladistvých a rovného zacházení a zákazu diskriminace. V roce 2008 obdržel Státní úřad inspekce práce celkem tři žádosti o informace k vysílaným pracovníkům, a to z Belgie, Španělska a Francie.

2.2. Výsledky kontrolní činnosti v oblasti BOZP v jednotlivých odvětvích

Kontrolní činnost v této oblasti byla celorepublikově prováděna všemi oblastními inspektoráty práce jak v rámci kontrolních akcí cíleně zaměřených na podnikání malých a středních podniků, tak jako součást kontrolních akcí tématicky plánovaných samostatně do oblasti dodržování právních předpisů z oblasti bezpečnosti práce. Celostátně prováděná kontrolní činnost systému SÚIP se v roce 2008 zaměřila na dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce ve stavebnictví i kontrolu plnění úkolů zadavatelů staveb, na dodržování pracovního režimu řidičů organizací (služby, pošty apod.), na opravárenství dopravních prostředků, kontrolu systému BOZP a pracovněprávních vztahů v malých a středních podnicích, na bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny, dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě tlakových a plynových zařízení v kotelnách na plynná paliva a bezpečnost provozu plošin, u kterých dochází k závažným pracovním úrazům. Celostátně rovněž pokračovala integrovaná inspekce podle zákona o prevenci závažných havárií a pokračoval nadále program „Bezpečný podnik“.

Tímto se měl vytvořit potřebný tlak na dodržování bezpečnostních předpisů v dané oblasti a zároveň vytvořit předpoklady k postupnému snižování pracovní úrazovosti v návaznosti na „Novou strategii EU“, požadující do roku 2012 snížení pracovní úrazovosti a nemocnosti o 25 %.

Jedním z cílů v roce 2008 bylo provést co nejvíce kontrol v oblasti stavebnictví – 1 972 (14,9 % z celkového počtu kontrol), v oblasti velkoobchodu a zprostředkování obchodu /včetně prodeje, údržby a opravy motorových vozidel a prodej pohonných hmot/ - 1 610 (12,1 %) , v zemědělství a lesnictví – 923 (necelých 7 %), ve výrobě kovových konstrukcí – 897 kontrol (6,6 %); dále následoval maloobchod, pozemní doprava, výroba potravin a nápojů, výroba strojů a přístrojů, dřevařský průmysl, služby převážně pro podniky, pohostinství a ubytování, výroba pryžových a plastových výrobků aj.

Kontroly byly zejména zaměřeny na malé a středně velké zaměstnavatele. Dokladem je podíl kontrolovaných podniků do 20 zaměstnanců, u kterých bylo provedeno celkem 5 101 kontrol, dále 2 632 kontrol u zaměstnavatelů s 21–49 zaměstnanci, a je-li tato skupina rozšířena až do počtu 200 zaměstnanců, bylo provedeno celkem 10 566 kontrol. Z hlediska zastoupení podle

velikosti podniků nejpočetnější kategorii představovala kategorie 10–49 zaměstnanců (4 886 kontrol, tj. 36,8%), kategorie 1–9 zaměstnanců (2 847 kontrol, tj. 21,4 %) a kategorie 50–200 zaměstnanců (2 824 kontrol, tj. 21,3%).

Kontrolní činností v oblasti BOZP, včetně řešení pracovních úrazů, bylo zjištěno celkem 34 684 závad v 71 369 případech s násobností. Za hrubá porušení právních předpisů bylo kontrolovaným subjektům uloženo celkem 7 412 sankcí ve výši 43,629.318 Kč.

2.2.1 Stavebnictví

Stavebnictví patří k odvětvím s vysokým počtem pracovních úrazů. V posledních letech dochází k nárůstu počtu smrtelných úrazů a pracovních úrazů s hospitalizací delší než 5 dnů. Protože ve stavebnictví dlouhodobě přetrvávají nepříznivé ukazatele pracovní úrazovosti, byly kontroly inspektorátů rozděleny do dvou oblastí:

Bezpečnost práce ve stavebnictví:

Každý inspektorát měl provést kontrolu nejméně u 80 subjektů. Celkový počet kontrol byl v součtu všech inspektorátů překročen o 72 %. Celkem bylo provedeno 1 101 kontrol u 1 065 subjektů, při kterých bylo zjištěno v násobnosti celkem 6 705 závad. Vysoká úrazovost byla hlavním důvodem k zadání kontrolní akce, která byla zaměřena na omezení rizik vznikajících při pracích ve výškách a při zemních pracích.

Kontrola plnění úkolů zadavatele stavby:

Inspektoráty měly provést kontrolu nejméně u 20 subjektů. Celkový počet kontrol byl v součtu všech inspektorátů překročen o 34 %. Celkem bylo provedeno 214 kontrol u 205 subjektů, při kterých bylo zjištěno v násobnosti celkem 351 závad.

Při kontrolách v oblasti bezpečnosti práce ve stavebnictví byly zjišťovány zejména tyto závady:

- Nedostatečná vzájemná informovanost o rizicích na staveništích, tam kde pracuje více zhotovitelů; bezpečnostní rizika plynoucí ze souběhu prací jsou zpravidla v zájmu dodržení termínů přehlížena; zaměstnavatelé mají pouze obecný seznam rizik, nikoliv konkrétně pro dané pracoviště a práce, které tam budou prováděny s ohledem na použité stroje, zařízení, materiály.
- Při kontrolách bylo zjištěno, že zaměstnavatelé nevedou evidenci v knize úrazů tak, aby kniha úrazů obsahovala údaje potřebné pro případné sepsání záznamu o úrazu, a v knize úrazů tak nejsou zahrnuty ty úrazy, jejichž důsledkem nebyla pracovní neschopnost.
- Opatření proti opakování pracovních úrazů se omezuje na obeznámení ostatních pracovníků s případem, potom je deklarováno proškolení zaměstnanců a zdůraznění např. zvýšení pozornosti při práci. U 18 % kontrolovaných zhotovitelů byly zjištěny nedostatky v tom, že zaměstnavatel nepřijímá opatření proti opakování pracovních úrazů, případně jsou přijatá opatření nedostatečná.
- Vyhledávání rizik a přijímání opatření vykazovala u mnoha kontrolovaných subjektů pouze formální přístup. Požadavek písemné formy přinesl různé seznamy rizik s číselnými údaji, kterým často ani vedoucí zaměstnanci nerozumí a neumí je vysvětlit. Seznamy s vyhodnocenými riziky byly pouze v obecné rovině a neodpovídaly prováděným pracím na stavbách.
- Zaměstnavatelé, přestože mají vypracované seznamy pro poskytování OOPP, neprovádí jejich aktualizaci s ohledem na prováděné práce související se stavebními činnostmi. Tato skutečnost je patrná zejména u prostředků osobního zajištění, kdy zaměstnanci provádějí

práce ve výškách anebo práce spojené s montáží a demontáží dočasných stavebních konstrukcí.

- Zaměstnavatelé, ačkoliv mají povinnost zajistit pro zaměstnance před uzavřením pracovní smlouvy lékařskou prohlídku a dále nepřipustit, aby zaměstnanci vykonávali zakázané práce a takové práce, jejichž náročnost neodpovídá jejich zdravotní způsobilosti, v ojedinělých případech tuto povinnost neplní.
- Není provedeno ohrazení staveniště či jiné zabezpečení prostoru proti vstupu nepovolaných osob zejména u menších staveb (rodinných domků), prováděných v méně frekventovaných prostorách měst a obcí.
- Při pracích ve výškách nejsou zajištěny volné okraje staveb a jejich konstrukční části, popř. okraje dočasných stavebních konstrukcí (podlahy, výtahové šachty, schodiště, podesty apod.), technickou ochrannou konstrukcí.
- Při použití osobního zajištění k ochraně proti pádu nejsou vytvořeny potřebné podmínky tak, aby byla zajištěna účinná ochrana uživatelů OOPP i při pohybu na střeších (kotvicí místa atd.).
- Technické konstrukce pro práce ve výškách (zejména lešení) nejsou dostatečně pevné, stabilní a odolné; závady spočívají v nedostatečném zajištění stability a tuhosti konstrukcí lešení kotvením a úhlopříčným ztužením, v nedostatečném provedení pracovních podlah lešení; technické konstrukce nejsou předány a převzaty do užívání.
- Při zajišťování zemních prací na veřejném prostranství není provedeno zajištění výkopů pevným zábradlím nebo zábranou a nejsou zřizovány přechodové lávky s oboustranným zábradlím pro chodce; pomocná bezpečnostní zařízení u výkopů (pažení ohrazení a přístupy) nejsou kontrolována a řádně udržována v případech, kdy jsou zemní práce přerušeny.
- Přetrvávání nedostatků v péči o technický stav strojů a zařízení; při provozu a používání strojů neprovádění kontrol stavebních strojů a zařízení nejméně jednou za 12 měsíců.
- Nezpracování systému bezpečné práce (SBP), který je základním předpisem pro používání jeřábů, zejména u zhotovitelů, kteří provozují vlastní nebo si pronajímají cizí autojeřáby a hydraulické jeřáby pro zvedání břemen na stavbách či ve skladovacích prostorách.
- Nezajištění pravidelných revizí staveništních elektrických zařízení; na prozatímních elektrických zařízeních staveb byly zjištěny i další nedostatky, jako např. nechránění elektrických přívodů proti poškození, nevhodné umístění elektrických rozvaděčů, jejich chybějící označení, technické závady v ochraně proti úrazům elektrickým proudem, nedostatečné krytí apod.

Při kontrolách v oblasti kontroly plnění úkolů zadavatele stavby byly zjišťovány zejména tyto závady:

- U několika kontrolovaných subjektů nebyl koordinátor vůbec určen.
- Lhůtu 8 dnů do předání staveniště zhotoviteli velká část kontrolovaných subjektů nedodržela. Vyskytly se však případy, kdy nebylo oznámení o zahájení prací doručeno vůbec.

I když celková pracovní úrazovost ve stavebnictví vykazuje v dlouhodobém horizontu klesající tendenci, smrtelná pracovní úrazovost má dlouhodobě kolísavý charakter. Stavebnictví má svá specifika a bezpečnostní požadavky k prováděným činnostem jsou značně náročné. Zejména se to týká malých a středních subjektů, ale i OSVČ podle § 12 zákona 309/2006 Sb. Jsou to OSVČ, které vykonávají nebezpečné práce, jako jsou práce ve výškách při montáží a demontáží dočasných stavebních konstrukcí, práce tesařské, klempířské a pokrývačské. Nejen OSVČ, ale i malé subjekty provádějící stavební činnost, mají vzhledem k prováděným pracím nízkou úroveň vědomí o bezpečnosti a ochranu zdraví při práci a rizicích, kterým jsou vystaveni, vnímají jako zbytečně zdržující od práce.

2.2.2 Doprava

V roce 2008 byly, v rámci kontrolní činnosti, do oblasti dopravy zaměřeny dva kontrolní úkoly. Jeden se týkal pracovního režimu řidičů, druhý bezpečnosti práce v opravárenství dopravních prostředků.

Pracovní režim řidičů

Na rozdíl od předchozích let, kdy kontroly byly orientovány zejména na řidiče kamionových dopravců, zájezdových autobusů a řidiče hromadné dopravy osob se nyní kontrolní činnost zaměřila na subjekty, které zajišťovaly rozvoz zboží, pošty, údržbu komunikací apod. Každý OIP měl provést kontrolu alespoň u čtyřiceti subjektů. Celkem bylo k 31. 12. 2008 oblastními inspektoráty práce provedeno 689 kontrol u 611 podnikatelských subjektů. V porovnání s předchozím rokem bylo zkontrolováno o 113 podnikatelských subjektů více než v roce předchozím.

Při těchto kontrolách bylo zjištěno 2 761 porušení. V roce 2008, stejně jako v roce předchozím, nejčastěji porušeným předpisem byl zákoník práce, kdy k porušení jeho paragrafů došlo ve 2 468 případech. Nejpočetněji zastoupenou skupinou porušení jsou nedostatky zjištěné při uzavírání pracovních smluv, zejména povinnost zaměstnavatele písemně informovat zaměstnance o právech a povinnostech vyplývajících z pracovního poměru. Toto porušení se vyskytlo 980krát a toto byla současně závada s absolutně nejvyšším počtem porušení. V rámci stanoveného úkolu byly, podle kontrolního seznamu, nejčastěji zjišťovány nedostatky při školení zaměstnanců (dodržení ustanovení § 103 odstavce 2 zákoníku práce - školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které se týkají jimi vykonávané práce a vztahují se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku na svém pracovišti). Závada se vyskytla v 503 případech.

Při projednávání zjištěných porušení se zaměstnavateli nebo pověřenými zástupci bylo zjištěno, že zaměstnavatelé mnohdy ani netuší, že nesou plnou zodpovědnost za stanovení obsahu a četnosti školení dle povahy a závažnosti rizika na pracovišti.

Oblastní inspektoráty práce uložily v rámci tohoto úkolu pokuty v částce 3,178.715 Kč. V předchozím roce uložená částka činila 1,713.083 Kč.

Výsledky kontrolní činnosti v rámci úkolu Dodržování pracovního režimu řidičů potvrdily, že zaměstnavatelé se soustřeďují na dodržování dob řízení a přestávek stanovené v nařízení Rady a EP č. 561/2006 a nařízení Rady (EHS) č. 3821/1985, za které jim při nedodržení hrozí značné sankce při silničních kontrolách, uložené jinými kontrolními orgány (P ČR, Celními úřady a dopravními úřady). Na druhou stranu povinnosti stanovené zákoníkem práce např. při vedení evidence pracovní doby považují za nadbytečnou práci, kterou nedělají.

Opravárenství dopravních prostředků

Cílem úkolu bylo prověřit dodržování právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a tím přispět k vytvoření předpokladů k postupnému snižování pracovní úrazovosti při provozu, údržbě a opravách motorových i nemotorových vozidel v dopravě. V rámci tohoto úkolu bylo prověřeno 324 subjektů, při kterých bylo zjištěno 1 252 závad. Byly kontrolovány silniční, železniční, letecké a lodní opravárny. Úkol byl zaměřen na zjištění skutečné úrovně prevence a vyhodnocování rizik zaměstnavateli, zdravotní a odborné způsobilosti zaměstnanců, vhodnosti umístění zařízení na pracovištích s ohledem na prostorové požadavky při manipulaci. Rovněž technické vybavení pracoviště (včetně zvedáků vozidel, pracovních jam, hřízů, doků apod.) a dodržování bezpečnostních zásad při provádění oprav bylo předmětem prováděných kontrol. Inspektoři ověřovali

dodržování lhůt pro provádění pravidelných kontrol a revizí provozovaných technických zařízení. Ověřovali zda používané prostředky mají platné doklady o technickém stavu. Oblastní inspektoráty práce uložily v rámci tohoto úkolu pokuty v částce 276.442 Kč. Výsledky potvrdily, že úroveň řízení systému BOZP závisí na dvou faktorech. Jedním je zájem zaměstnavatele o dodržování předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, druhým faktorem je kvalifikace a odbornost osob pověřených řízením péče o BOZP. Oba tyto články musí být v souladu a oba musí mít zájem na vytváření bezpečného pracovního prostředí. Zejména v dnešní době, kdy legislativně je úroveň zajištění bezpečného výkonu práce přenesena na zaměstnavatele a tento, s ohledem na místní podmínky, je plně zodpovědný za stanovení rozsahu, četnosti a efektivnosti přijatých bezpečnostních opatření.

2.2.3. Zemědělství a lesnictví

Pracovní úrazovost v zemědělství a lesnictví je dlouhodobě vysoká, proto cílem kontrolní činnosti bylo preventivní působení v oblasti BOZP v souvislosti s potřebou snížení počtu pracovních úrazů v těchto odvětvích. Celkem bylo zaznamenáno 4 067 pracovních úrazů, z tohoto počtu bylo 17 smrtelných (11 v zemědělství, 6 v lesnictví) a 90 pracovních úrazů, které vyžadovaly hospitalizaci delší než 5 dní (68 v zemědělství, 22 v lesnictví). Meziročně došlo v těchto odvětvích k celkovému snížení pracovní úrazovosti o 11,8 %, tj. o 546 pracovních úrazů. Toto pozitivní zjištění ovšem nemůže svědčit o systematičnosti v práci při zajišťování BOZP v těchto odvětvích. Při kontrolách byla věnována pozornost především činnostem s vyšším potencionálním rizikem, mezi které patří chov skotu, práce s mechanizačními prostředky a těžba dříví. Celkem bylo zjištěno 2 803 závad, za které byly uloženy pokuty ve výši 2,293.255 Kč.

2.2.4. Manipulace s materiálem.

Podle evropských statistik 62 % zaměstnanců a dalších osob, kteří se zabývají manipulací s materiálem (dále pracovníků) ve 27 zemích EU, je více než čtvrtinu pracovní doby vystaveno opakovaným pohybům rukou a paží, 46 % pracovníků bolestivým nebo únavným polohám a 35 % pracovníků nošení nebo přemísťování těžkých břemen.

Cílem zadání hlavního úkolu „Bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny“ bylo zejména dodržování povinností vyplývajících z ustanovení § 3 odstavce 1 písmeno b) a c) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekcii práce, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s požadavky dalších předpisů stanovících podmínky pro bezpečnost a ochranu zdraví při ruční manipulaci s břemeny. Kontroly v rámci úkolu byly zaměřeny především na řízení BOZP v oblasti vyhodnocování rizik v souvislosti s opatřeními přijímanými k jejich eliminaci a rovněž v souvislosti s používáním OOPP, na zajišťování informovanosti a kvalifikace zaměstnanců a na jejich zdravotní předpoklady, na pracovní postupy využívané v souvislosti s ruční manipulací, dále na stav strojů a zařízení a konečně i na uspořádání pracovišť a stav komunikací pro pěší i pro transportní prostředky. Dosáhnout větší shody opatření s evropskou směrnicí 90/269/EHS za účelem snížit muskuloskeletální problémy (nemoci pohybového aparátu) v různých zemích EU. Vyvodit potřebný tlak na dodržování bezpečnostních předpisů v oblasti ruční manipulace s břemeny, a tím vytvořit předpoklady k postupnému snižování pracovní úrazovosti na úseku ruční manipulace s břemeny.

Bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny zahrnuje nejen to, aby si zaměstnanci a zaměstnavatelé byli vědomi rizik, která souvisí s ruční manipulací s břemeny, ale především, aby si byli vědomi trvalé změny ve svých pracovních návycích a postupech - způsobu, jak se práce plánuje, organizuje a vykonává. Ruční manipulace s břemeny se musí omezovat všude, kde je to možné např. použitím mechanických zařízení nebo realizací jiných organizačních řešení.

Oblastním inspektorátům práce bylo stanoveno ke kontrole minimálně 30 subjektů vykazujících zvýšenou úrazovost při ruční manipulaci. Celostátní úkol byly slévárenské provozy s tím, že vzhledem ke struktuře průmyslu a oborů v jednotlivých OIP byl úkol rozšířen na subjekty v oborech stavebnictví, lesnictví, výroba kovových výrobků, dřevařství, odstraňování odpadu a velkosklady.

Nejčastěji porušené předpisy kontrolovaných subjektů :

- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí.

Nejvíce závad bylo shledáno u subjektů, kde kontrolní činnost nebyla nikdy předtím prováděna a mnohdy se jednalo i o relativně velké a rozvíjející se subjekty. V rámci zadaného hlavního úkolu „Bezpečnost práce při ruční manipulaci s materiálem a břemeny,“ bylo zkontrolováno celkem 427 subjektů, uděleno 39 pokut v celkové výši 883.750 Kč. Ukázalo se, že kontrolované subjekty dodržování předpisů k zajištění BOZP a preventivní opatření ke snížení onemocnění zad v souvislosti s ruční manipulací podceňují a potvrdilo se, že zvolení a zadání úkolu bylo správné, přínosné a užitečné.

Úkol byl splněn všemi OIP a přispěl ke zlepšení situace v dané oblasti.

2.2.5. Kampaň SLIC

Kontrola systému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v rámci celoevropské inspekční a komunikační kampaně SLIC byla provedena v roce 2008 ve stavebnictví a v maloobchodě (tzn. prodej spotřebitelům, např. supermarkety a drobné obchody) a byla zaměřená na bezpečnou a zdraví nepoškozující manipulaci s břemeny se zvláštním odkazem na směrnici Rady 90/269/EHS, která stanovuje minimální zdravotní a bezpečnostní požadavky při ruční manipulaci s břemeny s rizikem úrazu zad zaměstnanců.

Vlastní kampaň se uskutečnila v průběhu roku 2008 a byla rozdělena na část informační – mediální a část kontrolní – inspekční, která byla zaměřena zejména na tyto oblasti :

- preventivní lékařské prohlídky
- vyloučení ruční manipulace s břemeny
- prevence a vyhodnocení rizik související s ruční manipulací s břemeny
- nástroje a řízení pro ruční manipulaci s břemeny
- pracovní oděv a obuv používané jako osobní ochranné pracovní prostředky
- organizace práce
- podmínky pracovního prostředí
- vzájemné vztahy mezi nakládáním, vykládáním, zvedáním, tlačáním či tažením
- vzájemné vztahy mezi vzdáleností manipulace, hmotností břemene, dopravní cestou při ruční manipulaci břemen mezi místy s rozdílnými výškami

Cílem kampaně bylo zvýšit povědomí o rizicích souvisejících s ruční manipulací s břemeny a podpořit řešení, která eliminují nebo značně snižují ruční manipulaci.

V odvětví maloobchodu tzn. supermarkety a drobné obchody bylo zkontrolováno v rámci kampaně SLIC celkem 147 subjektů s tím, že v 61 případech byla doporučena technická řešení, ve 40 případech byla závada odstraněna při kontrole a ve 172 případech uloženo opatření inspektora.

Ve stavebnictví bylo v rozsahu této kampaně zkontrolováno 150 subjektů s tím, že byla zjištěna přímá souvislost s rozsahem a charakterem zhotovovaných staveb. U jednoduchých staveb je zátěž zaměstnanců velmi nízká, dá se zde využít mechanizace související s dopravou materiálů na stavbu např. vozidla vybavena hydraulickou rukou, autojeřáby mají dostatek prostoru k umístění materiálu co nejbližší k místu určení. Čím je stavba rozsáhlejší a komplikovanější je zátěž zaměstnanců větší tzn. omezená možnost záboru přilehlého prostranství v návaznosti na malý prostor pro manipulaci.

V rámci jednotlivých kontrol byl kladen důraz na preventivní opatření a vybavení pracovišť vhodnými technickými prostředky pro usnadnění ruční manipulace. Kontrolované subjekty byly informovány o nejčastějších zdrojích pracovních úrazů v souvislosti s ruční manipulací. Ukázalo se, že se zaměstnavatelé snaží o zavádění zásad pro prevenci onemocnění spodní části zad. Kampaň SLICu z pohledu zaměstnavatelů i OIP prokazatelně přispěla ke zlepšení situace v oblasti manipulace a ruční manipulace s břemeny, včetně manipulace s materiálem na staveništích.

2.2.6 Průmysl

V oblasti průmyslu byla hlavní kontrolní činnost soustředěna na kontroly systému BOZP v malých a středních podnicích, působících v rozličných oblastech průmyslu. Cílem bylo plošné působení na malé a střední podniky, u nichž nebyla od jejich vzniku provedena žádná kontrola stavu zajištění BOZP a zajišťování pracovních právních vztahů. Vedle zjištění skutečného stavu BOZP a stanovení opatření k nápravě, posloužily výsledky provedených kontrol také k zařazení kontrolovaných subjektů do systému následných, periodických kontrol a ke zkvalitnění činnosti inspekce práce v oblasti poradenství. Cílem bylo mimo jiné, aby se péče o BOZP u kontrolovaných subjektů stala trvalou součástí jejich činnosti.

V této oblasti bylo v roce 2008 provedeno 5 096 kontrol u 4 996 subjektů. Ve 232 případech byla provedena následná kontrola zaměřená na ověření splnění uložených opatření z dřívějších kontrol. Při všech kontrolách bylo zjištěno 21 712 závad.

Tabulka 2-3: Přehled nejčastěji kontrolovaných odvětví v rámci kontroly systému BOZP v malých a středních podnicích

Odvětví	Počet subjektů	Počet kontrol	Počet závad	Závady v násobnosti	Pokuty v tis. Kč
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě výroby strojů a zařízení	469	480	2 151	3 777	429
Velkoobchod a zprostředkování velkoobchodu (kromě motorových vozidel)	467	482	1 961	4 318	377
Zemědělství, myslivost a související činnosti	447	455	2 300	2 963	837
Maloobchod, opravy spotřebního zboží kromě motorových vozidel	312	322	1 236	2 114	412
Stavebnictví	305	307	1 177	3 528	745
Výroba strojů a zařízení	258	259	1 312	3 084	726
Výroba potravin a nápojů	257	270	1 163	2 004	210
Průmysl dřevařský a korkařský kromě výroby nábytku; výroba košů a proutěného zboží	257	260	1 268	2 077	438
Prodej, údržba a opravy motorových vozidel a prodej pohonných hmot	176	180	638	1 132	132

Nejčastěji byly zjišťovány tyto závady:

- neprovádění předepsaných prohlídek, kontrol a revizí provozovaných zařízení,
- nedostatečné manipulační a skladovací prostory,
- neprovádění činností ve vyhledávání, hodnocení a přijímání opatření v oblasti rizik,
- neinformování zaměstnanců o existujících rizicích,
- neprovádění školení zaměstnanců v bezpečném způsobu provádění přidělených prací,
- nevytváření podmínek pro bezpečný výkon práce,
- nezpracovávání místních provozních bezpečnostních předpisů,
- nevedení předepsané provozní dokumentace,
- neprovádění pravidelných ročních kontrol BOZP,
- nesystematičnost práce v oblasti BOZP,
- neexistence pravidelné činnosti bezpečnostního managementu.

S ohledem na skutečnost, že v rámci úkolu bylo kontrolováno 4 996 subjektů, bylo k uložení sankce přistoupeno pouze u 376 subjektů, tj. pouze u 7,5 % z celkového počtu kontrolovaných subjektů. V daných případech byly pokuty ukládány jen ve zvlášť závažných případech.

Součástí prováděných kontrol bylo nejen preventivní působení inspekce práce v rámci kontroly povinností v zajišťování BOZP při práci a kontroly dodržování právních předpisů v oblasti pracovněprávních vztahů, ale také poskytování informací a poradenství ke zlepšení stavu na úseku BOZP.

V roce 2008 byla v chemickém průmyslu činnost inspektorů zaměřena na plnění úkolu Integrované inspekce podle zákona o prevenci závažných havárií a na šetření pracovních

úrazů způsobených chemickými látkami. Celkem bylo šetřeno 21 pracovních úrazů, z toho 4 smrtelné z oblasti chemické výroby a výroby plastů.

2.3. Výsledky kontrolní činnosti v oblasti prevence závažných havárií

V loňském roce proběhla pravidelná integrovaná inspekce na základě požadavků zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, ve vybraných objektech nebo zařízeních, v nichž jsou umístěny nebezpečné chemické látky.

Integrovanou inspekci podle zákona o prevenci závažných havárií provedly oblastní inspektoráty práce společně s ostatními orgány státní správy podle plánu vypracovaného Českou inspekcí životního prostředí. Inspektoři OIP prováděli kontroly podle předem připravených kontrolních seznamů. Určení tématického okruhu pro kontrolu umožnilo poukázat na nedostatky v kontrolovaných subjektech. Bylo provedeno 130 kontrol, z toho 35 u subjektů skupiny A, 92 u subjektů skupiny B a u 2 nezařazených subjektů. Počet 636 zjištěných porušení plnění povinností měl oproti roku 2007 vzestupný trend. Tato skutečnost jenom potvrdila význam pravidelně prováděných inspekcí ve vybraných subjektech. Nejvíce zjištěných závad bylo na pracovištích, kde zaměstnavatel nevytvářel bezpečné a zdraví neohrožující pracoviště (111 případů). V dalších 83 případech bylo zjištěno, že zaměstnavatel nezajistil údržbu, zkoušky a revize elektrického, plynového nebo tlakového zařízení. V 61 případech zaměstnavatel nevyhledával a nehodnotil rizika. Za zjištěné závažné nedostatky bylo uděleno 6 pokut v souhrnné výši 415 000 Kč. V roce 2008 nedošlo k žádné závažné havárii způsobené vybranými nebezpečnými látkami. Přijatá opatření po provedených kontrolách účinně přispívají k prevenci závažných havárií.

2.4 Kontrola příčin a okolností pracovních úrazů

V roce 2008 inspekce práce obdržela 60 929 záznamů o vzniku pracovního úrazu; z toho bylo 191 smrtelných a 1 079 s hospitalizací delší než 5 dnů. OIP prováděly v roce 2008 kontrolu šetření příčin vzniku pracovních úrazů celkem u 457 pracovních úrazů

V následujících tabulkách je rozebrána pracovní úrazovost v přímé návaznosti na smrtelné pracovní úrazy. Jedná se o nejčastější zdroje smrtelné pracovní úrazovosti a odvětví s největším počtem smrtelných pracovních úrazů. Tabulky dále obsahují počty závažných pracovních úrazů, tedy úrazů s hospitalizací delší než pět dní, a úrazů ostatních.

Tabulka 2-4:Smrtebná pracovní úrazovost podle zdroje úrazu

Zdroj úrazu	Druh úrazu			Celkem
	smrtebné	závažné	ostatní	
Motorové silniční dopravní prostředky	58	141	999	1 198
Ostatní zvýšená pracoviště – pády osob z výše a do hloubky	44	126	691	861
Břemena (materiál nebo přemísťované předměty)	11	89	6 574	6 674
Zemina, hornina, kámen, kusový a sypký materiál	9	11	141	161
Dopravní prostředky železniční	9	8	50	67

Tabulka 2-5:Smrtebná pracovní úrazovost podle odvětví

Odvětví úrazu dle OKEČ	Druh úrazu			Celkem
	smrtebné	závažné	ostatní	
Stavebnictví	51	185	4 510	4 746
Pozemní doprava, potrubní přeprava	18	65	3 164	3 247
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků	13	81	5 083	5 177
Velkoobchod a zprostředkování obchodu	12	49	1 834	1 895
Zemědělství, myslivost a související činnosti	11	68	3 405	3 484
Výroba strojů a zařízení	10	61	4 809	4 880

Nejčastější příčinou smrtelných úrazů bylo stejně jako v předešlém roce používání nebezpečných postupů a způsobů práce včetně jednání bez oprávnění nebo proti zákazu a prodlévání v ohroženém prostoru (v 41 případech), špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko (v 40 případech) a ohrožení jinými osobami (v 25 případech).

2.5. Posuzování projektových dokumentací staveb

V roce 2008 se oblastní inspektoráty práce jako dotčené orgány státní správy vyjádřily k 2 038 projektovým dokumentacím staveb, k jejich změnám a změnám v užívání staveb. Výběr projektových dokumentací k posouzení byl prováděn v souladu s vnitřním předpisem SÚIP. Ve svých vyjádřeních OIP upozorňovaly předkladatele na nedostatky v naplňování právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení a předcházely touto činností možným pracovním úrazům, haváriím apod.

Touto činností inspektoráty zajišťují prevenci v bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení z hlediska budoucího provozu.

Stavební úřady byly informovány o požadavcích OIP při výběru dokumentací k vyjádření a následně při účasti na kolaudacích. Některé inspektoráty opět navštěvovaly stavební úřady

a komunikovaly na společných jednáních, při nichž byl vysvětlován způsob vyjádření k projektovým dokumentacím staveb dle zásad SÚIP.

Stavební úřady byly informovány o zásadách výběru projektových dokumentací staveb k vyjádření ve stavebním řízení a následně při kolaudacích.

Projekty předané k posouzení obvykle upřednostňovaly architektonické a technické řešení, aniž by se zabývaly bezpečností a ochranou zdraví při provádění, užívání a udržování staveb, včetně působení předvídatelných vlivů. Z projektových dokumentací je patrná nedostatečná znalost předpisů souvisejících s BOZP, proto také velká většina předkládaných dokumentací neobsahovala všechny náležitosti potřebné pro jejich posouzení z pozice OIP. V případě, že závady nebyly takového charakteru, aby bránily vydání stavebního povolení, bylo odstranění závad požadováno v dalším stupni schvalování projektové dokumentace.

Nejčastěji zjišťované nedostatky při posuzování dokumentací se týkaly:

- řešení BOZP - při výstavbě, při nebezpečných pracích, při vlivu na široké prostředí; použití neplatných předpisů;
- nedostatečně zpracovaných plánů BOZP na staveništi;
- dispozice - umístění strojního a technologického zařízení vzhledem ke stanovišti obsluh; podlah, úprav přístupů pro invalidní občany aj.;
- vertikálních komunikací - schodišť, ramp, žebříků, povrchů komunikací;
- vnitřních komunikací - šířek, podchozích výšek, lávek, galerií, ochozů, pracovních plošin, vrat, vjezdů, povrchů komunikací;
- elektrických zařízení - projektová dokumentace nebyla vypracována v požadovaném rozsahu, nebyl vypracován protokol o určení vnějších vlivů dle ČSN 33 2000-3 a ČSN 33 2000-5-51;
- plynových zařízení - projektová dokumentace neobsahovala upozornění na zkoušky zařízení (tlakové zkoušky, funkční zkoušky) ani způsob předávání.

2.6. Povolování a kolaudace staveb

Oblastní inspektoráty práce se účastní také kolaudačních řízení. Přítomnost OIP při kolaudacích má funkci prevence, vzhledem k tomu, že v této fázi lze podchytit řadu nedostatků z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které by později během provozu mohly vést ke zbytečným pracovním úrazům či haváriím. Proto je cílem účasti na kolaudačních řízeních ověření, do jaké míry je stavba připravena na uvedení do užívání a zda splňuje požadavky k zajištění bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení.

Při kolaudačních řízeních byly kontrolovány především stavby většího rozsahu a stavby se zvýšenými riziky vzniku pracovních úrazů. Jednalo o stavby, kde byla v rámci stavebního řízení posuzována projektová dokumentace. Činnost OIP při kolaudačním řízení se soustředila především na velké stavby ekologického charakteru, intenzifikace výroben, např. kyslíkárny, petrochemie, stavby celoplošné plynofikace, plynové kotelny, čistírny odpadních vod. Kromě staveb v energetice byl zájem inspektorů soustředěn na provoz a výrobní objekty v rámci průmyslových zón, na chemické provozy, na stavby odstraňující ekologické zátěže atd. Všeobecně lze říci, že spolupráce se stavebními úřady je dobrá a ze strany pracovníků stavebních úřadů velmi oceňovaná.

Součástí každého řízení je kontrola plnění požadavků oblastních inspektorátů práce, které byly uplatněny při posuzování projektových dokumentací předložených stavebníkem či

projektantem v rámci stavebního řízení. Ze závazných stanovisek, která byla OIP vydána pro kolaudační řízení, vyplynulo, že stavebníci požadavky plní.

Mezi nedostatky, které se při kolaudacích objevovaly, patřilo dokončování částí staveb těsně před kolaudací nebo ještě v průběhu kolaudačního řízení, takže nebyly provedeny revize zařízení, dokončovala se montáž technologie, chybělo barevné označení a výstražné tabulky. V konkrétních případech při celkové nedokončenosti stavby, případně nevybavení technologickým zařízením, které dle projektové dokumentace staveb mělo být namontováno, nebyl vydán souhlas s uvedením stavby do provozu. V roce 2008 se inspektoři práce zúčastnili dle evidence SÚIP celkem 1321 kolaudačních řízení.

2.7 Výsledky kontrolní činnosti v oblasti vyhrazených technických zařízení

2.7.1 Tlaková zařízení

Kontrolní činnost inspekce práce v oblasti tlakových zařízení byla v roce 2008 provedena v rámci hlavního úkolu Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě tlakových a plynových zařízení v kotelnách na plynná paliva a dalších regionálních úkolů, které uskutečnily oblastní inspektoráty práce podle místních podmínek. Cílem jednotlivých úkolů bylo kontrolou u podnikajících fyzických a právnických osob ověřit plnění opatření k minimalizaci rizik spojených s provozem tlakových zařízení a zajištění bezpečnosti provozovaných zařízení, včetně provádění kontrol a revizí zařízení, a odstranění zjištěných nedostatků.

Kontrolované subjekty se nejčastěji dopouští porušení v oblasti základních povinností spočívajících ve vyhledávání a vyhodnocování rizik, možného ohrožení bezpečnosti provozu technických zařízení a zdraví zaměstnanců, nepřijímání opatření k jejich odstranění nebo omezení. Kontrolované subjekty nejčastěji vyhodnocují rizika pouze v obecné rovině, bez přímé návaznosti na konkrétní pracoviště.

Kontrolami bylo dále zjištěno, že ne všechny kontrolované subjekty měly ustanoveny osoby odpovědné za provoz kontrolovaných zařízení, obsluha nebyla seznámena a proškolená s vyhodnocenými riziky a přijatými opatřeními, včetně právních a technických předpisů. V některých případech bylo zjištěno, že obsluha neměla příslušnou kvalifikaci a zdravotní způsobilost.

Kontrolované subjekty v mnoha případech nevedou provozní deníky v souladu s právními předpisy, nebo je vedou v neúplné formě (často v nich chybí záznam o předepsaných činnostech).

Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že jednotlivé kontroly přispěly u kontrolovaných subjektů k naplnění povinností dle právních předpisů, což mělo za následek minimalizaci rizik spojených s provozem tlakových zařízení. Na základě zjištěných poznatků lze konstatovat, že kontrolované subjekty si uvědomují možná rizika ohrožení jak vlastních zaměstnanců, tak i možného vzniku poruch na zařízení. K účinné prevenci z hlediska bezpečného provozu technických zařízení přispělo zcela určitě i poradenství, zejména u nových provozovatelů.

2.7.2. Zdvihací zařízení

Podnětem pro provedení hlavního úkolu „Bezpečnost provozu plošin“, byl zvýšený výskyt pracovních úrazů a havárií v předešlých letech v souvislosti s jejich provozem i nebyvalý rozvoj a rozmach bytové výstavby a oprav stávajících objektů např. revitalizace panelových domů.

Cílem úkolu bylo zjištění technického stavu provozovaných plošin v souvislosti s dodržováním povinností provozovatelů, vyplývajících z právních předpisů pro tato zařízení, vyjasnění odpovědnosti za jejich bezpečný provoz a preventivní kontrolní činností přispět k větší bezpečnosti zaměstnanců pracujících na těchto plošinách. Ověření přístupu zaměstnavatelů k vyhodnocení rizik související s provozem zdvihacích zařízení v souvislosti s přijímáním opatření k jejich eliminaci.

Výběr kontrolovaných subjektů byl proveden podle předem sestaveného plánu kontrolní činnosti, tzn. zkontrolovat alespoň 30 provozovatelů plošin a v průběhu roku 2008 byl průběžně aktualizován. Kontroly nad dodržováním zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen BOZP) byly provedeny u subjektů, které provozují zdvihací pracovní, závěsné a stožárové šplhací pracovní plošiny, a to ať formou vlastnictví nebo v rámci pronájmu od subdodavatelů.

Kontrolní činnosti byly zjištěno zejména porušení níže uvedených zákonem stanovených povinností :

zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí, nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí.

Kontrola provozování tří druhů plošin (pojízdné zdvihací pracovní plošiny ve smyslu ČSN EN 280 (27 5004), závěsné plošiny ve smyslu ČSN EN 1808 (27 5003), stožárové šplhací pracovní plošiny ve smyslu ČSN EN 1495 (27 5010) na pracovištích subjektů a podnikajících fyzických osob ukázala poměrně velkou rozdílnost v četnosti provozování jednotlivých druhů plošin. Převažují pojízdné zdvihací pracovní plošiny.

Výsledek provedených kontrolní činnosti v roce 2008, sledující bezpečnost provozu plošin, ukázal , že nejvíce nedostatků bylo zjištěno v oblasti technického stavu plošin, revizí a kontrol a také v nedostatečné kvalifikaci zaměstnanců, pracujících s těmito zařízeními.

Kontrolou vybraných subjektů, v souladu se zadáním úkolu, bylo po vyhodnocení jednotlivých kontrol konstatováno, že úkol „Bezpečnost provozu plošin“ byl vybrán jako přínosný a užitečný pro zjištění celkového stavu v oblasti pracovních plošin

2.7.3 Elektrická zařízení

V oblasti vyhrazených elektrických zařízení byla hlavní kontrolní činnost prováděna v rámci kontroly systému BOZP v malých a středních podnicích, působících v rozličných oblastech průmyslu. Dále byla oblast EZ taktéž součástí kontrolní činnosti úkolu Bezpečnost práce ve stavebnictví a při integrovaných inspekcích podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.

Kontroly elektrických zařízení byly zaměřeny zejména na zajišťování bezpečného stavu technických zařízení, jejich elektrických částí nebo souvisejících rozvodů. Bylo kontrolováno plnění povinností provozovatelů při provádění pravidelné údržby zařízení, provádění kontrol a revizí. Pozornost byla věnována též vedení provozní dokumentace a zejména zpracovávání pracovních postupů pro bezpečné provádění prací na elektrických zařízeních v případech, kdy kontrolovaná osoba zhodnotila práci jako složitou s ohledem na hodnocení elektrického rizika.

Oblast vyhrazených elektrických zařízení ve smyslu vyhlášky ČÚBP č. 20/1979 Sb. byla zajišťována v rámci kontrolní činnosti systému prevence rizik v oblasti provozu elektrických zařízení:

- systém ochrany před úrazem elektrickým proudem,
- vedení provozní dokumentace,
- požadavky na odbornou způsobilost zaměstnanců,
- fyzický stav provozovaných elektrických zařízení (jištění, dimenzování obvodů atd.).

Mezi nejčastěji zjišťované nedostatky a závady u elektrických zařízení patřilo:

- neřešení hodnocení rizik při práci na elektrických zařízeních,
- nestanovení osoby odpovědné za elektrické zařízení,
- nestanovení lhůt a způsobů kontrol a revizí elektrických zařízení,
- nezajišťování revize elektrických zařízení, náradí a spotřebičů,
- nevyhovující provedení resp. stav EZ s ohledem na vyskytující se vnější vlivy.

Důležitou oblastí činnosti byla i účast při povolování staveb, kdy inspektoráty uplatňovaly požadavky právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení s důrazem na vyčerpávající zpracování protokolu o určení vnějších vlivů, a to i vzhledem k požadavkům nařízení vlády č. 406/2004 Sb., o bližších požadavcích na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v prostředí s nebezpečím výbuchu. Zde je třeba konstatovat, že účast nebo minimálně písemné vyjádření inspektorů OIP ke kolaudačnímu řízení je zásadní a je vyžadováno stavebními úřady.

Při kontrolách požadavků nařízení vlády č. 406/2004 Sb., bylo zjištěno že zaměstnavatelé neprovádí klasifikaci prostorů, nedodržují požadavky uvedené v př.2 (školení, písemné pokyny) a neoznačují místa vstupu do prostorů s nebezpečím výbuchu bezpečnostními značkami výstrahy s černými písmeny EX. V mnoha případech písemná dokumentace o ochraně před výbuchem nesplňovala některé z ustanovení §6. Tj. identifikace nebezpečí, posouzení rizika, přijetí preventivních a ochranných opatření, klasifikace prostorů atd.

2.7.4 Plynová zařízení

Kontrolní činnost v oblasti vyhrazených plynových zařízení byla prováděna v rámci hlavního úkolu Dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při provozu a údržbě tlakových a plynových zařízení v kotelnách na plynná paliva. Oblast plynových zařízení byla předmětem dalších regionálních úkolů, které uskutečnily oblastní inspektoráty práce podle místních podmínek. Cílem jednotlivých úkolů bylo kontrolou u podnikajících fyzických a právnických osob ověřit plnění opatření k minimalizaci rizik spojených s provozem plynových zařízení a zajištění bezpečnosti provozovaných zařízení, včetně provádění kontrol a revizí zařízení, a odstranění zjištěných nedostatků.

V kotelnách na plynná paliva nebyl vypracován provozní řád plynové kotelny nebo byl zpracován nedostatečně, popř. nebyl aktualizován. V řadě případů provozní řady byly velmi obsáhlé (opis článků zákonných a normativních dokumentů), avšak bez vztahu ke konkrétně

provozovanému zařízení. Chyběly exaktně stanovené úkony obsluhy a určení osoby odpovědné za technický stav plynových zařízení. V předepsaném termínu se neprováděly odborné prohlídky kotelen a v projektových dokumentacích nebyla výpočtem dokladována spotřeba vzduchu pro spalování a větrání.

U spotřebičů do 50 kW nebyly pravidelně prováděny čistící a kontrolní činnosti na spalinových cestách a dále bylo zjištěno, že umístění uzávěrů plynu bylo před spotřebiči problematické z hlediska přístupnosti a ovladatelnosti (např. ve velkokuchyních, hotelích, restauracích a v objektech veřejného stravování).

Na zařízeních pro rozvod plynu u průmyslových plynovodů, uložených v zemi v areálu kontrolované osoby, nebyly prováděny kontroly úniku plynu (těsnost). Vyskytly se případy, kdy provozovateli nebylo známo přesné dělicí místo mezi dodavatelem plynu a provozovaným plynovým zařízením, tj. poloha hlavního uzávěru plynu.

U zařízení pro zvyšování a snižování tlaku plynu provozovatel neprováděl pravidelné kontroly a revize. V regulačních stanicích nebyla aktualizována provozní dokumentace a provozní deník.

Při kontrole plynových zařízení byly zjištěny další nedostatky v tom, že nebyla důsledně vyhledávána a posuzována rizika spojená s provozem plynových zařízení a nebyla obnovována protikorozní ochrana a značení potrubí podle médií.

2.8 Poradenská činnost

V souladu se záměrem MPSV ČR na zvýšení dostupnosti informací a poradenství v oblasti pracovněprávních vztahů, mzdových záležitostí a dalších souvisejících oblastí pro veřejnost je bezúplatná poradenská a konzultační činnost poskytována na všech pracovištích Státního úřadu inspekce práce. Dále byla zřízena konzultační místa, která jsou situována obvykle v objektech úřadů práce zpravidla v okresních městech. Základním posláním těchto konzultačních míst je poskytování informací, poradenské služby týkající se ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek zaměstnancům a zaměstnavatelům v regionech a přijímání, podnětů a stížností.

Časový rozvrh v rámci pracovního týdne je stanoven jednotlivými OIP a je zveřejněn na uvedených konzultačních místech a na webových stránkách OIP. Mimo to vychází zpravidla inspektoři vstříc i případným zájemcům o konkrétní poradenství po domluvě a stanovení termínu konzultace. Řada konzultací a poradenství je rovněž poskytována podle požadavku žadatelů telefonicky nebo elektronickou poštou. Odborné poradenství se týká konkrétních složitějších případů v oblastech pracovněprávní nebo oblasti BOZP, případně VTZ. Poradenství je poskytováno vybranými inspektory daného oboru, zpravidla po předchozí domluvě, aby se předešlo poskytování jen základních obecných informací, které žadatele nemusí zcela uspokojit. Nejčastěji se dotazy týkaly problémů z oblasti mezd, odměňování, uzavírání pracovních smluv, poskytování náhrad, práce přesčas, vydávání zápočtových listů, poskytování dovolené, dodržování předpisů v tuzemské a mezinárodní dopravě a rovného zacházení. V menším rozsahu byly řešeny problémy z oblasti bezpečnosti o ochrany zdraví při práci.

Dotazy se objevují i při řadě lektorských seminářů a přednášek pořádaných z různých oblastí činností, kterých se již tradičně zúčastňuje především podnikatelská veřejnost. Přednášky byly i v uplynulém roce zaměřeny na otázky nových předpisů s ohledem na požadavky EU, hodnocení rizik, dopravě, strojírenství, plynových a tlakových zařízení, elektrotechniky, stavebnictví aj. Mezi nejčastěji konzultovanou problematiku patřily v oblasti BOZP požadavky

na posuzování způsobilosti zaměstnanců k výkonu pracovní činnosti a uplatňování zákona č. 309/2006 Sb. v návaznosti na praktické plnění povinností zadavatelů stavby, koordinátorů BOZP na staveništích a zhotovitelů stavebních prací (zvláště pak způsob a rozsah zpracování plánu BOZP, k němuž nejsou v předmětné legislativě žádné upřesňující instrukce). Další oblastí byla projektová dokumentace v návaznosti na ustanovení předpisů a norem, postupy při posuzování strojního a technologického zařízení z hlediska BOZP při uvádění do provozu, požadavky na vybavení zaměstnanců OOPP ve vztahu k rizikům práce a postupy zaměstnavatelů při šetření pracovních úrazů.

2.9 Program „Bezpečný podnik“

V subjektech, které se zapojily do tohoto programu, se stalo prosazování a propagace systému řízení BOZP již řadu let neoddělitelnou součástí jejich činnosti. Poznatky z aplikace programu dokládají, že u těchto subjektů dochází ke zvyšování úrovně BOZP, úrovně kultury práce a pracovní pohody, a tím i k plnění požadavků „Nové strategie ES v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci“.

Na kontrolách plnění požadavků programu „Bezpečný podnik“ se podílely OIP na základě žádostí podaných subjekty o ověření shody zavedeného systému řízení BOZP s požadavky programu „Bezpečný podnik“. Při kontrolní činnosti OIP ověřily splnění všech požadavků programu, které se na žadatele vztahují, s ohledem na konkrétně vykonávané činnosti. Inspektoři mimo jiné posuzovali, zda tyto subjekty plní požadavky programu týkající se poskytování potřebných informací zaměstnancům a zda jejich znalosti ověřují v rozsahu přiměřeném vykonávaným činnostem. Obdobně postupovali při kontrolní činnosti pracovníků dodavatelských subjektů. V případech, že se u subjektu vyskytli další dodavatelé nebo spolupracující subjekty, ověřili, jak je zajišťována součinnost na úseku prevence rizik, vzájemná informovanost o rizicích mezi jednotlivými subjekty a zda jsou plněny další požadavky stanovené právními předpisy.

V roce 2008 provedly OIP kontroly systému řízení BOZP na základě podané žádosti ve 22 subjektech. OIP zároveň prováděly každoroční následné ověřování shody systému řízení v subjektech, které již toto osvědčení vlastní, a to v celkovém počtu 25 subjektů.

Inspektoři hodnotili přístup managementu k plnění požadavků programu u kontrolovaných subjektů kladně s tím, že se většině subjektů podařilo udržet pracovní úrazovost na nízké úrovni. Pokud byly v průběhu kontroly zjištěny neshody v systému řízení BOZP uplatňovaném v daném subjektu, byly projednány se zástupci vedení a odstraněny v termínu do ukončení kontroly. Ze strany OIP byla konstatována dobrá připravenost k zavedení systému řízení BOZP zejména u těch subjektů, které využily předchozí konzultace s garanty programu na OIP a rovněž zlepšování již zavedeného systému řízení BOZP zjištěné při následných kontrolách u subjektů, které jsou držiteli osvědčení „Bezpečný podnik“. Jedná se zejména o subjekty, ve kterých je zaveden systém řízení jakosti nebo environmentální systém řízení. Rozšiřuje se také počet subjektů, přecházejících na integrovaný systém řízení jakosti, environmentu a BOZP. Začlenění požadavků programu Bezpečný podnik do systémů řízení jakosti a environmentu v subjektech již uplatňovaných, umožňuje kompatibilita jeho požadavků s požadavky těchto systémů řízení.

Přístup subjektů k plnění požadavků programu závisí do značné míry na jejich informovanosti o programu Bezpečný podnik ze strany jednotlivých OIP. V souvislosti s tím se osvědčuje postup inspektorů, kteří provádějí informativní konzultace pro management subjektů v rámci poradenské činnosti v případě, kdy management subjektu projeví zájem o účast na programu.

Na základě doporučení oblastních inspektorátů práce bylo v roce 2008 předáno osvědčení Bezpečný podnik následujícím subjektům:

V měsíci květnu:

MSO PIPES & TUBES a.s.	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj
ArcelorMittal Ostrava a.s.	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj
BorsodChem MCHZ s.r.o.	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj
VESUVIUS ČESKÁ REPUBLIKA, a.s.	OIP pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj
Metrostav a.s.	OIP pro hlavní město Prahu
Avia Ashok Leyland Motors s.r.o.	OIP pro hlavní město Prahu
BOSH DIESEL s.r.o.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
Dřevozpracující družstvo	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
MANN+HUMMEL (CZ) s.r.o.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
KOPOS KOLÍN a.s.	OIP pro Středočeský kraj
Hexion Specialty Chemicals, a.s.	OIP pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj
Lovochemie, a.s.	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj
BLOCK a.s.	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj

V měsíci říjnu:

OHL ŽS, a. s.	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
Nestlé Česko s.r.o., závod SFINX	OIP pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
EUROMONT GROUP a. s.	OIP pro Ústecký kraj a Liberecký kraj
HOCHTIEF CZ a.s.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČEZ, a.s. – JE Temelín	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČEZ, a.s. – JE Dukovany	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČZ a.s.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČZ Strojírna, s.r.o.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu
ČZ Řetězy, s.r.o.	OIP pro Jihočeský kraj a Vysočinu

3. Výzkumná činnost

Výzkumný ústav pro systém SÚIP zpracoval v roce 2008 Rozbor pracovní úrazovosti za rok 2007 a materiál Náklady a ztráty vyplývající z pracovních úrazů a nemocí z povolání za rok 2007, které jsou přínosem k posuzování rozložení pracovních úrazů po regionech a oborech ekonomických činností včetně rozboru příčin vzniku pracovních úrazů a v neposlední řadě i vlivu pracovních úrazů na celkovou ekonomiku státu.

4. Informační systém Státního úřadu inspekce práce

V rámci informačního systému ke sběru dat z činnosti Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce (ISD) byly provedeny změny aplikace pro evidenci přijatých podnětů. Informační systém byl doplněn o evidenci došlé a odeslané pošty, po vyhodnocení provozu a požadavků uživatelů byla evidence došlé a odeslané pošty propojena s aplikací pro evidenci podnětů. Do informačního systému ISD byla přidána evidence konečných znění dokumentů, což představuje možnost přiložit v příloze např. plné znění protokolu, zprávy o šetření pracovního úrazu, digitálně zobrazený dokument (hlášení podnětu, záznam o úraze apod.). V návaznosti na tyto změny v aplikaci ISD byly provedeny změny v datovém skladu Informix MetaCube.

Na základě podkladů odborů inspekce práce SÚIP v Opavě byly naprogramovány a umístěny na intranetovém portálu tabulky obsahující aktuální – pravidelně generována data. Publikace informací na intranetu (pomocí IBM Informix Web Datablade), tzn. vytvoření jednoduché přesně definované sestavy v rámci portálu ISD je optimálním řešením pravidelně se opakujících požadavků na vyhodnocování dat – znamená to práci na analýze problému, i jednoznačnost zadání a výsledku.

Do budoucna je třeba se zaměřit na evidenci podání tzv. datových schránek, změny vyhodnocování číselníku odvětví ekonomické činnosti OKEČ – NACE, elektronické podání podnětu a pracovního úrazu a zvážení možnosti automatického zápisu dat protokolu a pracovního úrazu.

Jako první krok k zavedení systému managementu bezpečnosti informací (ISMS) – dokumentovaného systému řízení bezpečnosti informací a informačních systémů. Tento systém chrání definovaná informační aktiva, řídí rizika bezpečnosti informací a kontroluje zavedená opatření. Byl proveden audit. Následovat bude implementace systému řízení informační bezpečnosti, která není krátkodobou záležitostí, navíc vyžaduje i po svém dokončení průběžnou péči na odpovídající úrovni k účinnému a efektivnímu řízení informací ve společnosti. Výsledkem bude zavedený a dokumentovaný systém řízení bezpečnosti informací SÚIP – prakticky to znamená, že systém pokrývá všechny aspekty získávání, zpracovávání a ukládání informací prostřednictvím (a nejenom) informačních systémů a technologií subjektu.

V současnosti používá Státní úřad inspekce práce dvě datová centra – v sídle Státního úřadu inspekce práce v Opavě a v sídle Oblastního inspektorátu práce pro Středočeský kraj v Praze. Vzhledem k tomu, že hlavní datové centrum v Opavě je připojeno do sítě WAN MPSV datovou linkou o kapacitě, která neumožňuje rozsáhlejší replikace dat mezi hlavními

a záložním databázovým centrem, byl v roce 2008 připraven přesun části doménových služeb do vybudované serverovny v sídle Oblastního inspektorátu práce v Ostravě, který se uskuteční v následujícím roce.

Byla provedena první část záměru vedoucího k přehlednému systému zálohování, archivace a replikace dat včetně obsahu e-mailových schránek uživatelů systému Státního úřadu inspekce práce.

Vybraná konzultační místa na úrovni okresů byla připojena do sítě WAN Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Informace na internetu a intranetu SÚIP byly průběžně udržovány podle požadavků uživatelů Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce – podle potřeby byly prováděny programové úpravy, zveřejňování příspěvků, úprava grafického provedení, správa struktury a pořadí rubrik atd. V dalším období se připravuje přesun internetového serveru suip.cz a příprava k uspořádání nebo změně redakčního systému.

Školení informačních technologií

Vzhledem k plánovanému přechodu na novou verzi serverového operačního systému Windows se v roce 2008 uskutečnila školení informatiků SÚIP. Databázové servery SÚIP jsou provozovány na operačním systému Linux, proto byla školení vybraných informatiků věnována základům práce s tímto systémem. V souvislosti s rozšířením a inovacemi programu sběru dat pokračovala v roce 2008 školení zaměstnanců v oblasti informačních technologií.

5. Šetření podnětů a stížností

Většina podnětů podaných v roce 2008 byla z oblasti pracovních vztahů a podmínek Trvalým celospolečenským zájmem je prošetřit co největší počet podnětů, v co nejkratší lhůtě od jejich podání a ovlivnit tak chování zaměstnavatelů. Kvalifikovaným výběrem podnětů a následnou důslednou kontrolní činností, s důrazem na dodržování pracovněprávních předpisů u jednotlivých zaměstnavatelů se orgány inspekce práce snaží dosáhnout postupného snížení počtu podaných podnětů. Při kontrole se orgány inspekce práce zaměřily zejména na porušování předpisů, které souvisely přímo s konkrétním podnětem a současně prováděly důkladné kontroly u zaměstnavatelů, na které bylo OIP evidováno více podnětů, a to i z poradenské činnosti.

Na základě podnětů bylo inspektory provedeno v roce 2008 celkem 3 584 kontrol u 3 230 zaměstnavatelů, z toho bylo 128 následných kontrol. Z počtu 3 584 kontrol bylo 77,6 % kontrol, při kterých byla zjištěna porušení pracovněprávních předpisů.

Porovnáním s rokem 2007 je zřejmé, že k největšímu nárůstu počtu zaměstnavatelů, kteří porušili pracovněprávní předpisy došlo v oblasti náhrad (39,6 %), v oblasti odměňování (26,4 %) a v oblasti pracovního poměru (19,6 %).

Nejčastěji docházelo k porušením pracovněprávních předpisů v oblastech:

- pracovní poměr, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (porušilo 1 731 zaměstnavatelů a bylo zjištěno 3 523 porušení),
- odměňování zaměstnanců (porušilo 1 681 zaměstnavatelů a bylo zjištěno 2 946 porušení),
- pracovní doba (porušilo 749 zaměstnavatelů a bylo zjištěno 1 080 porušení),
- náhrady (porušilo 374 zaměstnavatelů a bylo zjištěno 463 porušení),
- dovolená (porušilo 87 zaměstnavatelů a bylo zjištěno 100 porušení),
- rovné zacházení (porušilo 67 zaměstnavatelů a bylo zjištěno 68 porušení).

Nejvíce porušení bylo zjištěno u zaměstnavatelů zejména v následujících odvětvích:

- pohostinství a ubytování (603),
- pozemní dopravy (572),
- maloobchodu (561),
- služeb převážně pro podniky (544).

V odvětví služeb převážně pro podniky bylo zjištěno nejvíce porušení ze strany pátracích a ochranných služeb (tzv. bezpečnostních agentur).

Z výsledků kontrol můžeme sledovat, že nejčastěji dochází k porušování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů s počtem zaměstnanců do 100. Z analýzy vyplývá, že pokud u zaměstnavatelů bylo zjištěno porušení v oblasti vzniku, změn a skončení pracovního poměru a dohod, velmi často se objevila porušení i v oblasti odměňování. Tento fakt je patrný zejména u zaměstnavatelů s počtem zaměstnanců do 20, kteří velmi často nemají zajištěno kvalifikované vedení personální agendy.

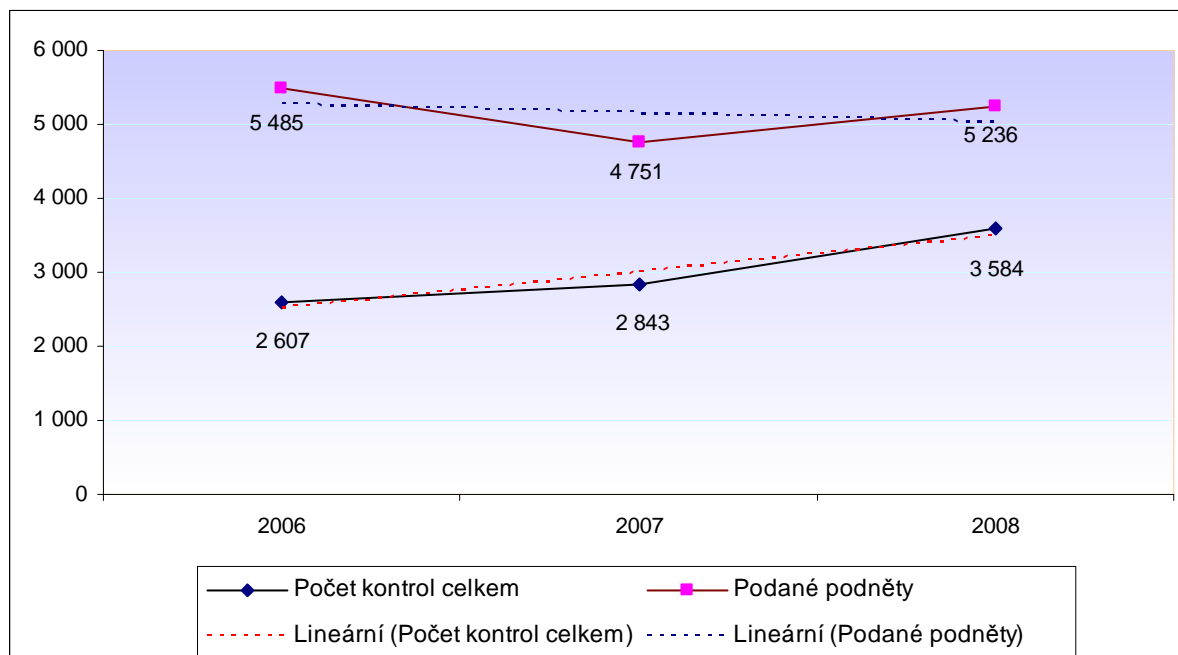
Nejvíce zjištěných porušení pracovněprávních předpisů se týkalo zákoníku práce, který vstoupil v platnost od 1. 1. 2007.

Za správní delikty podle zákona o inspekci práce bylo k 31.12.2008 uloženo celkem 662 pokut ve výši 17,724.757 Kč.

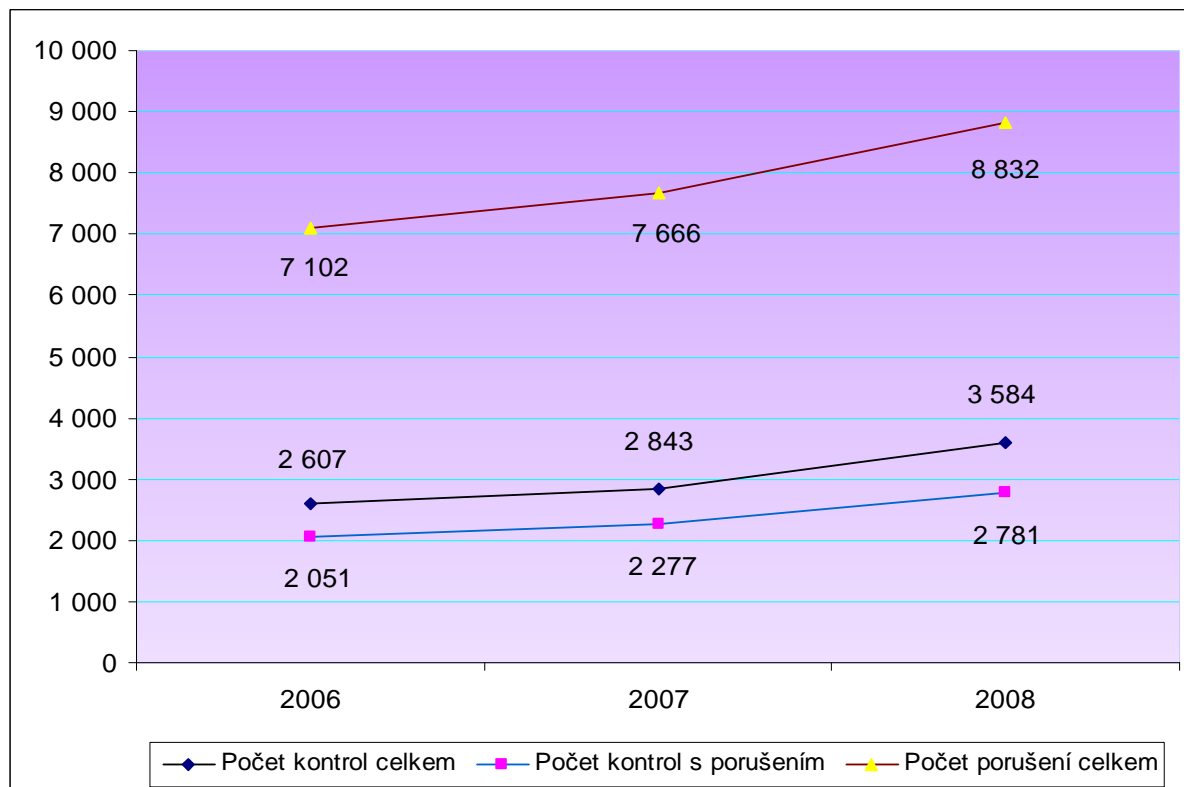
V období let 2006 až 2008 je patrný významný nárůst průměrné výše pokuty z 11,5 tis. Kč v roce 2006 na 26,8 tis. Kč v roce 2008.

Kontrolní činností zaměřenou na obsah podnětů se podařilo prošetřit více podnětů než v minulých letech. V průběhu kontrolní činnosti inspektoři prováděli současně i poradenskou činnost, zejména u malých a středních zaměstnavatelů. Kvalitní poradenskou činností inspektorů došlo k eliminaci dalšího zvýšení počtu podnětů, které orgány inspekce práce evidovali především v závěru roku 2008, a které souvisí s ekonomickou situací. Pozitivním zjištěním je fakt, že důsledná kontrolní činnost oblastních inspektorátů práce často přiměla zaměstnavatele k rychlé nápravě zjištěných porušení, na které podněty občanů poukazovaly.

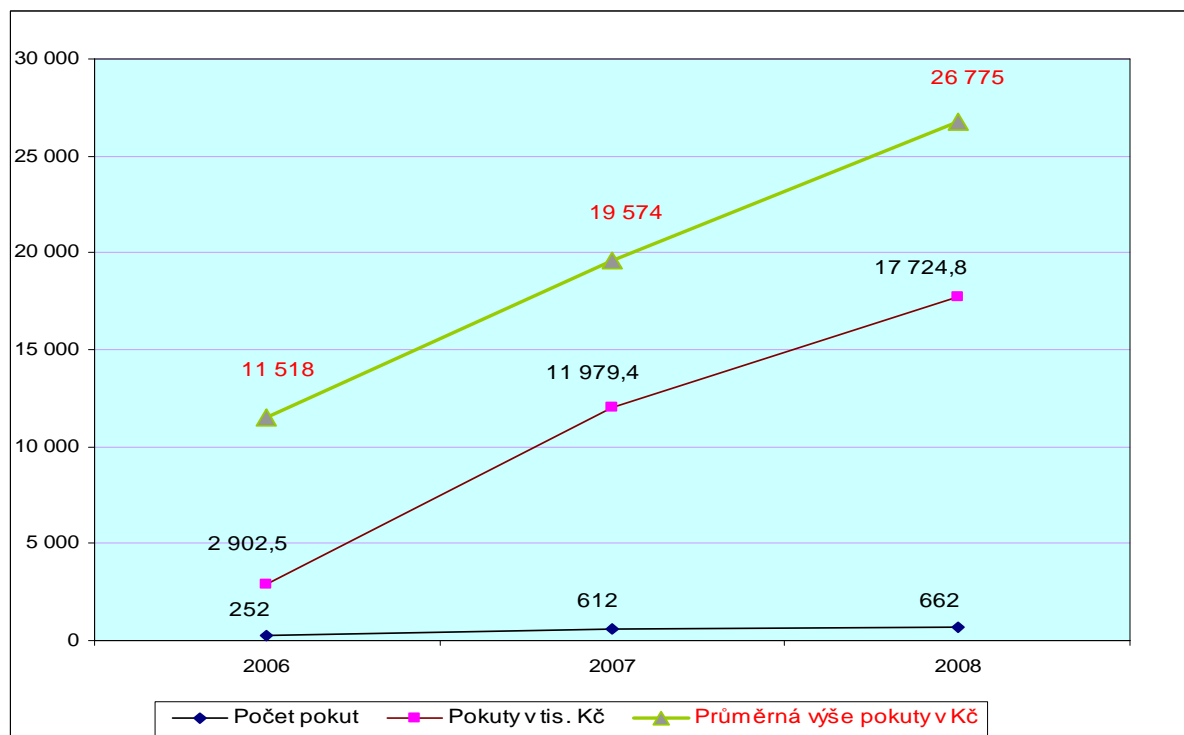
Graf 5-1: Vývoj počtu podaných podnětů a počtu provedených kontrol v letech 2006 až 2008

Graf 5-2: Vývoj počtu kontrol, počtu kontrol s porušením a počtu zjištěných porušení v letech 2006 až 2008

Graf 5-3: Vývoj počtu a celkové výše uložených pokut v letech 2006 až 2008

V roce 2008 bylo přijato celkem 54 podání, z nichž bylo 9 vyhodnoceno jako stížnost podle správního řádu. Zbývající podání poukazovala na nespokojenost s postupem oblastních inspektorátů při řešení podaných podnětů. Zpravidla se jednalo o nesplnění očekávání ze strany podatelů.

6. Výchova a vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce

6.1 Vzdělávání inspektorů

Odborné semináře představují interní formu vzdělávání v systému orgánů inspekce práce. Jedná se o tematicky zaměřené semináře, které se pořádají v rámci určité specializace (např. elektrotechnika, agenturní zaměstnávání apod.), a to v návaznosti na změny legislativy v dané oblasti nebo v souvislosti se zaměřením hlavních úkolů kontrolní činnosti na daný rok.

Obsahem odborných seminářů v roce 2008 tedy bylo seznámení s novými předpisy a metodické proškolení inspektorů o tom, jakým způsobem vést kontrolní činnost v konkrétní oblasti a jak zpracovat výsledky této kontrolní činnosti.

6.1.1 Odborné semináře inspektorů za oblast BOZP

V roce 2008 proběhlo devět odborných seminářů, které byly organizačně zajištěny ve spolupráci s Institutem výchovy bezpečnosti práce v Brně (dále IVBP) a byly zaměřeny na problematiku:

- průmyslu,
- dopravy,
- elektrotechniky,
- prevence havárií,
- manipulace s materiálem a skladování,
- hodnocení rizik z pohledu inspekce práce,
- zdvihacích zařízení,
- stavebnictví,
- tlakových a plynových zařízení.

6.1.2 Odborné semináře inspektorů za oblast pracovních vztahů a podmínek

V roce 2008 proběhlo jedenáct odborných seminářů, které byly organizačně zajištěny odborem pracovních vztahů a podmínek, popř. kanceláří generálního inspektora Státního úřadu inspekce práce, ve spolupráci s IVBP a byly zaměřeny na problematiku:

- provádění kontrol v ústavech sociální péče, zejména v domovech důchodců a domech s pečovatelskou službou,
- diskriminace v pracovněprávních vztazích,
- odměňování platem a kolektivní vyjednávání včetně povinností zaměstnavatelů vůči odborovým organizacím v pracovněprávní oblasti,
- dodržování právních předpisů vyplývajících ze zákoníku práce a dalších předpisů jako je nařízení vlády č. 75/2005 Sb. a vyhlášky č. 263/2007 Sb. (pracovněprávní problematiku ve školství),
- pracovní doby,
- agentur práce a zaměstnávání cizinců,
- hlavních úkolů na rok 2009,
- dodržování pracovněprávních předpisů včetně BOZP při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce,
- provádění kontrol na základě podnětů na porušování pracovněprávních předpisů a předpisů v oblasti BOZP,
- dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů podnikajících v maloobchodu a u zaměstnavatelů poskytujících ubytovací a stravovací služby,
- náhrady mzdy v době pracovní neschopnosti od 1. 1. 2009.

Dva z těchto odborných seminářů se uskutečnily opakovaně z důvodu postupného proškolení všech inspektorů specializace pracovní vztahy a podmínky na všech pracovištích inspekce práce: Seminář k problematice odměňování platem a kolektivnímu vyjednávání se uskutečnil celkem čtyřikrát a seminář na téma pracovní doba se konal třikrát.

6.2 Výchova a výcvik nových inspektorů-čekatelů

Odborný inspektorský kurz je další formou interního vzdělávání v systému orgánů inspekce práce. V roce 2008 se konaly dva běhy odborného inspektorského kurzu, které proběhly v prostorách IVBP v Brně.

Začátkem roku pokračoval II. běh odborného inspektorského kurzu, který byl zahájen v předchozím roce 2007 (10. 9. 2007) a byl ukončen 4. 4. 2008. Závěrečnou inspektorskou zkoušku složilo úspěšně 15 inspektorů-čekatelů.

I. běh odborného inspektorského kurzu v roce 2008 byl zahájen 15. 9. 2008. Do konce roku 2008 se uskutečnilo pět zácvikových týdnů teoretické výuky, běh bude pokračovat v roce 2009.

V prosinci 2008 byl vypsán zvláštní termín pro složení závěrečné inspektorské zkoušky určený třem inspektorům-čekatelům z Oblastního inspektorátu práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj, kteří absolvovali specializační část teoretické přípravy ve II. běhu odborného inspektorského kurzu (leden–duben 2008) a všeobecnou část teoretické přípravy v I. běhu odborného inspektorského kurzu (září–listopad 2008). Všichni tři inspektoři-čekatelé závěrečnou zkoušku složili úspěšně.

6.3 Další vzdělávání zaměstnanců orgánů inspekce práce

6.3.1 Aktualizační školení

Účast zaměstnanců orgánů inspekce práce na jednorázových seminářích a školeních pořádaných různými vzdělávacími agenturami byla také v roce 2008 motivována cílem průběžně se seznamovat s aktuálními informacemi v daném oboru.

Zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce také navštěvovali kurzy pořádané Institutem státní správy pro předsednictví České republiky v Radě Evropské unie, který působí v rámci Ministerstva vnitra ČR a zajišťuje vzdělávání v souladu s usnesením vlády č. 1542 ze dne 30. listopadu 2005 o Pravidlech vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech.

6.3.2 Jazyková příprava

V roce 2008 pokračovala výuka cizích jazyků pro vybrané zaměstnance Státního úřadu inspekce práce v souladu s usnesením vlády č. 1542 z 30. listopadu 2005 (dle článku 8 a přílohy č. 3), Příkazem předsedy ČÚBP č. 16/2003 a s ohledem na možnou účast zaměstnanců na pracovních jednáních v zahraničí a na jednáních v souvislosti s přípravou na předsednictví ČR v Radě EU. Výuka probíhala na jednotlivých pracovištích dle sjednaných podmínek.

6.3.3 Školení informačních technologií

V souvislosti s rozšířením a inovacemi programu sběru dat se v roce 2008 uskutečnila řada školení zaměstnanců v oblasti informačních technologií.

7. Publicita inspekce práce

7.1 Osvěta a propagace

Program osvěty a propagace inspekce práce na rok 2008 vycházel z kompetencí zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, a z cílů Národní politiky BOZP.

Osvěta a propagace byla realizována na základě národního programu osvěty a propagace v systému orgánů inspekce práce a v návaznosti na regionální projekty osvěty a propagace jednotlivých oblastních inspektorátů práce v následujících oblastech:

1. v oblasti vztahu k hromadným sdělovacím prostředkům,
2. v oblasti vztahu k veřejnosti,
3. v oblasti veletrhů a výstavnictví,
4. v oblasti spolupráce s ostatními organizacemi.

7.1.1 Publicita v hromadných sdělovacích prostředcích

Zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce podávali v odpovídajícím rozsahu a se zřetelem na zákonné možnosti informace k aktuálním otázkám z činnosti orgánů inspekce práce zástupcům médií celostátního i regionálního formátu (denní tisk, odborné časopisy, rozhlas, televize).

V průběhu roku bylo vydáno a rozesláno hromadným sdělovacím prostředkům několik tiskových zpráv:

- tisková zpráva k prošetřování pracovních podmínek polských dělníků pracujících v automobilce Škoda prostřednictvím agentury práce a obecněji k problematice kontrol pracovněprávních předpisů při zaměstnávání cizinců (vydána k 1. 2. 2008),
- tisková zpráva k problematice bezpečnosti provozu starých výtahů (vydána k 1. 2. 2008),
- tisková zpráva k činnosti Státního úřadu inspekce práce za rok 2007 (vydána k 2. 5. 2008),
- dvě tiskové zprávy k předávání certifikátů „Bezpečný podnik“ zástupcům firem, které splnily požadavky stejnojmenného programu (vydány k 13. 5. 2008 a 21. 10. 2008),
- dvě tiskové zprávy k programu „Správná praxe“ v rámci informační podpory celoevropské kampaně o hodnocení rizik.

Příspěvky zaměstnanců věnované aktuální problematice nových právních úprav a jejich aplikace v praxi inspekce práce nebo informující o výsledcích kontrolní činnosti byly publikovány v odborném tisku. Zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce dále zpracovávali příspěvky do pravidelné rubriky „Inspekce práce“ v měsíčníku Práce a sociální politika, který vydávalo Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Ve spolupráci s Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i., a Ministerstvem práce a sociálních věcí vyšla v roce 2008 čtyři čísla Zpravodaje Státního úřadu inspekce práce. Vedle interní distribuce pro potřeby orgánů inspekce práce a Ministerstva práce a sociálních věcí byl Zpravodaj distribuován také Českomoravské komoře odborových svazů, Institutu výchovy bezpečnosti práce, knihovnám a individuálním zájemcům a v nákladu 1 500 ks tvořil Zpravodaj středovou přílohu čtvrtletníku Inovace. Byl také k dispozici zájemcům na propagačních akcích, veletrzích apod. V elektronické podobě byla všechna čtyři čísla, stejně jako plné verze krácených příspěvků, zveřejněna na webových stránkách Státního úřadu inspekce práce (www.suip.cz) a Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i. (www.bozpinfo.cz), odkaz na Zpravodaj byl umístěn na webových stránkách českého Focal Pointu (http://osha.mpsv.cz/publications/bozp_casopisy.php).

7.1.2 Publicita ve vztahu k veřejnosti

V roce 2008 byla v elektronické podobě na CD-ROM vydána Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce za rok 2007 a Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2007. Zprávy byly rovněž zveřejněny na webových stránkách www.suip.cz.

Státní úřad inspekce práce zajistil pro potřeby kampaně na území ČR vydání dvou publikací a dvou informačních plakátů „Posviťme si na břemena!“ (pro zaměstnavatele a pracovníky ve stavebnictví a v maloobchodních sítích) k evropské inspekční a komunikační kampani výboru SLIC „Ruční manipulace s břemeny 2008“, která byla realizována v úzké spolupráci s Evropskou komisí.

Ve spolupráci s Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i., zpracovali zaměstnanci Státního úřadu inspekce práce soubor sedmi informačních materiálů o bezpečnosti práce v různých odvětvích pracovní činnosti, soubor devíti informačních materiálů z oblasti pracovních vztahů a podmínek a soubor sedmi publikací pro Národní informační centrum BOZP (český Focal Point). Tyto materiály byly v elektronické podobě zveřejněny na webových stránkách Státního úřadu inspekce práce a Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i., v tištěné podobě (v případě publikací v podobě na CD-ROM) pak byly distribuovány na oblastní inspektoráty práce k využití v rámci poradenství, konzultací, inspekční činnosti atd. za účelem rozšíření informací mezi širokou veřejnost.

Na pracovištích Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce v roce 2008 probíhala propagační a osvětová činnost v rámci bezplatného poskytování základních informací a poradenství zaměstnancům a zaměstnavatelům. Poradenské služby byly poskytovány telefonicky, písemně, při osobních návštěvách i vlastním prováděním inspekce.

Oblastní inspektoráty práce plnily roli poradního a kontrolního orgánu vůči firmám usilujícím o splnění požadavků programu na zavedení systémového řízení BOZP v podniku a o získání certifikátu „Bezpečný podnik“. V roce 2008 se uskutečnila dvě slavnostní předávání certifikátu „Bezpečný podnik“ zástupcům celkem 22 subjektů, které dostaly požadavkům programu.

7.1.3 Veletrhy a výstavnictví

Zástupci orgánů inspekce práce se v květnu roku 2008 zúčastnili mezinárodního veletrhu prostředků osobní ochrany, bezpečnosti práce a pracovního prostředí INTERPROTEC a v září roku 2008 byli účastníky 50. mezinárodního strojírenského veletrhu. Oba veletrhy se uskutečnily na Výstavišti v Brně a naši zaměstnanci se zde podíleli na propagaci činnosti orgánů inspekce práce a zajištění provozu výstavního stánku.

7.1.4 Spolupráce s ostatními organizacemi

V roce 2008 pokračovala spolupráce s ABF, a. s., na zajištění Soutěže učňů stavebních oborů (SUSO). Inspektoři oblastních inspektorátů práce byli zastoupeni v hodnotitelských komisích regionálních kol 12. ročníku soutěže pro školní rok 2007/2008.

Při zajišťování osvětové a propagační činnosti Státní úřad inspekce práce spolupracoval s Výzkumným ústavem bezpečnosti práce, v. v. i., v Praze, při zajišťování vzdělávacích akcí zejména s Institutem výchovy bezpečnosti práce v Brně a Institutem státní správy pro předsednictví České republiky v Radě Evropské unie.

Údaje z kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce byly v roce 2008 průběžně poskytovány orgánům státní správy (Policii ČR, Cizinecké policii ČR, úřadům práce), veřejné správy (městským úřadům), kanceláři veřejného ochránce práv, hasičským záchranným sborům atd. v rámci spolupráce při provádění kontrolní činnosti, a to včetně informací o připravovaných legislativních opatřeních.

Zaměstnanci oblastních inspektorátů práce byli členy poradních sborů v rámci spolupráce s úřady práce. Lektorsky zajišťovali přednášky z oblasti BOZP či pracovněprávních vztahů pro odborové svazy, regionální hospodářské komory, městské úřady atd. Spolupracovali při tvorbě odborných školicích materiálů.

7.2 Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

V souladu s ustanoveními § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, předložil Státní úřad inspekce práce zprávu ke své činnosti v oblasti poskytování informací za rok 2008:

- počet podaných žádostí o informace – 12,
- počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti – 8,
- počet podaných odvolání proti rozhodnutí – 5,
- opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace – 0,
- přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními – 0,
- výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence – 0,
- počet stížností podaných podle § 16a (stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace) – 0,
- další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona:

Informace dle ustanovení § 5 zákona č. 106/1999 Sb. byly zveřejňovány v elektronické podobě na internetových stránkách SÚIP, v listinné podobě pak na pracovištích SÚIP a oblastních inspektorátů práce.

Dotazy občanů, institucí a novinářů na informace byly zodpovídaný v průběhu celého kalendářního roku. Tyto požadavky se vyřizovaly v rámci bezplatného poskytování základního poradenství, spolupráce s orgány státní a veřejné správy či spolupráce s jinými institucemi, v rámci propagace činnosti inspekce práce či osvěty v oblasti pracovního práva a v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a nebyly zařazovány do evidence žádostí o informace podle výše zmiňovaného zákona.

8. Mezinárodní spolupráce v systému SÚIP

8.1 Oblasti mezinárodní spolupráce

Mezinárodní pracovní setkání

29. – 30. 9. 2008: setkání vedoucích pracovníků SÚIP a Oblastních inspektorátů práce ČR v Tatranské Kotlině se zástupci Národního inspektorátu práce a jeho inspektorátů Slovenské republiky. Byla diskutována problematika zaměstnávání občanů SR v ČR a výměna informací o šetření případných pracovních úrazů, činnost slovenské TI a autorizovaných osob v oblasti VTZ, vzájemné uznávání odborné způsobilosti zaměstnanců (průkazy, osvědčení), spolupráce s orgány EU, koncepce BOZP v budoucnu v ČR a jejich realizace v podmínkách SÚIP, prevence rizik a další aktuální problematika v inspekci práce.

Spolupráce s Inspektorátem práce ve Varšavě (Polsko)

Existuje spolupráce při šetření podnětů podaných prostřednictvím Inspektorátu práce ve Varšavě. Stížnosti se týkaly většinou špatných pracovních podmínek polských občanů zaměstnaných v českých firmách.

Výměna inspektorů (SLIC)

Pro výměnu inspektorů v roce 2008 byl navržen Ing. Jiří Vala z Odboru bezpečnosti práce (SÚIP), který měl navštívit Úřad pro BOZP ve Velké Británii, kde by sdílel zkušenosti se svými anglickými kolegy ohledně vážných úrazů v chemickém průmyslu. Tato výměna se nezrealizovala, protože Evropská komise v době, kdy jsme podali žádost o spolufinancování této zahraniční návštěvy, nebyla schopna výměnu spolufinancovat, protože rozpočet Komise byl již vyčerpán žádostmi jiných členských států.

Stáž francouzských inspektorů-čekatelů v ČR

22. – 24. 4. 2008 se uskutečnila stáž francouzských inspektorů-čekatelů, o kterou požádal SÚIP a Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR francouzský vzdělávací institut INTEFP. První den proběhl na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR v Praze, druhý a třetí den byl organizován na Oblastním inspektorátu práce pro hlavní město Prahu.

Stáž albánských ředitelů oblastních inspektorátů v ČR

8. 12. 2008 se na Oblastním inspektorátu práce pro hlavní město Prahu uskutečnilo setkání se zástupci inspekce práce z Albánie. Albánští kolegové byli seznámeni s funkcí a strukturou SÚIP v ČR, včetně počítačové prezentace kontrolní činnosti a prohlídky prostor budovy oblastního inspektorátu.

Hodnocení systému inspekce práce Dánska

22. - 30. 5. 2008 se Ing. Elbel zúčastnil, jako člen pracovní skupiny (pod vedením Irska + zástupce Francie, Irska, Portugalska, Estonska, Rakouska, Itálie), hodnocení systému inspekce práce Dánska.

8.2. Účast a práce v mezinárodních organizacích

Výbor vrchních inspektorů práce (SLIC)

Do funkce zástupce za Českou republiku, který se zúčastňuje plenárních zasedání tohoto Výboru (2x ročně) byl jmenován v roce 2007 na nové období generální inspektor Mgr. Ing.

Rudolf Hahn, který zastupuje Státní úřad inspekce práce, a MUDr. Anežka Sixtová, která zastupuje Ministerstvo zdravotnictví. Účast ČR v tomto Výboru je nutná, neboť ČR je jedním ze členských států EU. Tento Výbor je poradním orgánem Evropské komise.

Plenární zasedání se uskutečnilo:

- 10. – 11. 3. 2008 v Lublani (Slovinsko)
- 1. – 2.12. 2008 v Lyonu (Francie)

Národní inspektorát členského státu EU předkládá Výboru SLIC roční zprávu o své činnosti. SÚIP zaslal svou zprávu za rok 2007 v angličtině 27.6.2008

Pracovní skupiny výboru SLIC

Pracovní skupiny jsou sestavovány na základě potřeb Výboru SLIC. V roce 2008 SÚIP působil (nadále působí) v těchto pracovních skupinách a v tomto obsazení:

- ENFORCEMENT (Prosazování): Ing. Jaromír Elbel - OIP 4
- CHEMEX (zabývá se prosazováním nařízení REACH = Nařízení Evropského parlamentu a Rady o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek): Ing. Milan Řeháček – OIP 8
- MACHEX (zabývá se strojním zařízením): Ing. Milan Jankovič – OIP 10
- MANUAL HANDLING OF LOADS CAMPAIGN 2008 (Kampaň na ruční manipulaci s břemeny byla prodloužena do roku 2008 – tato skupina se zabývala přípravou a zrealizováním kampaně): Ing. Petr Osička

Účastníci těchto prac. skupin se alespoň jednou za rok zúčastní jednání své pracovní skupiny.

CIRCA – Knowledge Sharing Site

CIRCA je informační systém Výboru SLIC, který slouží pro vyhledání příslušných informací, které se týkají plenárních zasedání SLIC, pracovních skupin, a především výměny zkušeností a informací mezi členskými státy EU v dané oblasti.

Knowledge Sharing Site (sdílení informací/znalostí/zkušeností) je speciální místo v informačním systému CIRCA, kam členské státy zasílají své dotazy, jak řeší daný problém v dané oblasti BOZP jiný členský stát. Členské státy pak zasílají zpět své odpovědi. V každém členském státě byl jmenován národní koordinátor pro řízení těchto informací. SÚIP jmenoval v roce 2007, a nadále zůstává v roce 2008, národním koordinátorem Ing. Kateřina Polášková BBS. Ing. Jaromír Elbel zůstává náhradním národním koordinátorem.

V Lucemburku 6. - 7. 10. 2008 se uskutečnilo školení systému „Knowledge Sharing Site“ národních koordinátorů za účelem zlepšit systém dotazování a odpovědí členských států EU.

8.3. Účast na jednáních v zahraničí

V rámci předsednictví ČR Radě EU v roce 2009 se plenární zasedání Výboru vrchních inspektorů práce koná v květnu 2009 v Praze, a proto bylo nutné v roce 2008 v této věci uskutečnit několik jednání v zahraničí.

Příprava plenárního zasedání výboru SLIC

23. – 25. 1. 2008: jednání s ředitelem oddělení pro BOZP generálního ředitelství EK panem J.R. Bioscou v Lucemburku: Projednání obsahového zaměření Tématického dne, který je součástí plenárního zasedání.

28. – 29. 5. 2008: projednání tematického dne Francie v rámci plenárního zasedání SLIC, které se konalo v prosinci 2008, a tematického dne SÚIP v rámci plenárního zasedání SLIC v květnu 2009 v ČR. Jednání se uskutečnilo na Ministerstvu práce v Paříži ve Francii.

29. 11. – 5. 12. 2008: jednání s paní Maryse Glemarec z Ministerstva práce, DEAI – Ředitelství pro evropské a mezinárodní záležitosti ve Francii, o organizování Tématického dne ve Francii. Jednání se uskutečnilo v Lyonu. Dále ednání se zástupci EK v Lucemburku o žádosti o dotaci na Tématický den, který se bude konat v Praze v roce 2009.

Účast na mezinárodních konferencích

- 12. - 14. 3. 2008: Adelaide (Jižní Austrálie): Mezinárodní konference Mezinárodní asociace inspekce práce – IALI (ČR je členem této asociace): Mgr. Ing. Rudolf Hahn
- 3. – 5. 11. 2008: Vysoké Tatry, Štrbské pleso (Slovensko): XXI. Mezinárodní konference – „Aktuální otázky BOZP“: Ing. Jiří Macíček, Ing. Jaromír Elbel
- 3. – 5. 12. 2008: Lyon (Francie): Mezinárodní konference – „Nadnárodní poskytování služeb pro vysílané pracovníky“ ; aktivní účast Mgr. Ing. Rudolfa Hahna
- Červen - Ostrava: Mezinárodní konference BOZP 2008 organizovaná VŠB – Technickou univerzitou Ostrava, Fakultou bezpečnostního inženýrství.

8.4. Mezinárodní spolupráce na úrovni oblastních inspektorátů práce

OIP 3 (Praha 6):

Oblastní inspektorát práce byl v tomto roce zapojen hlavně do mezinárodní spolupráce na úrovni SÚIP.

OIP 4 (Praha 10):

Oblastní inspektorát práce byl v tomto roce zapojen hlavně do mezinárodní spolupráce na úrovni SÚIP.

OIP 5 (České Budějovice):

6. 6. 2008: proběhlo pracovní setkání zástupců tohoto inspektorátu a zástupců Inspektorátu práce v Trnavě na Slovensku za účasti vedoucího inspektora OIP a hlavního inspektora v Trnavě a dalších zaměstnanců, tj. vedoucích odborů, vedoucích oddělení, právníků a inspektorů. Cílem bylo seznámit se s navzájem se systémem práce inspektorátů v ČR a SR se zaměřením na kontrolní činnost, personální obsazení inspektorátů, materiální vybavení inspektorátů a možnost další spolupráce mezi inspektoráty.

Dále v roce 2008 pokračovala spolupráce s významnými zaměstnavateli se zahraniční majetkovou účastí v Jihočeském kraji a v kraji Vysočina, kteří získali ocenění „Bezpečný podnik“.

OIP 6 (Plzeň):

Neměl žádnou mezinárodní spolupráci.

OIP 7 (Ústí nad Labem):

Stav v této oblasti je již dlouhodobě stejný. Inspektorát vlastní aktivity jako vnitřní organizační složka SÚIP nevyvíjí. Přetrvává však od roku 1996 výměna zkušeností a písemných podkladů s inspektorátem v Malmö.

OIP 8 (Hradec Králové):

Oblastní inspektorát pokračuje ve spolupráci s německou úrazovou pojišťovnou MMBG Drážďany. Počátkem roku 2008 navštívili inspektorát 2 zástupci výše uvedené pojišťovny. Cílem návštěvy bylo pokračování v diskusi o brožurách, určených k osvětě BOZP, zaměřených zejména na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti u malých podniků a rodinných podniků. V dubnu 2008 se uskutečnila druhá návštěva zástupců drážďanské pojišťovny. Byly předány vzájemné poznatky a názory podnikatelské veřejnosti na brožury a uskutečnila se společná návštěva v rodinném podniku (STROJON s.r.o. Lázně Bohdaneč). Na konci setkání bylo německou stranou tlumočeno pozvání zaměstnanců našeho úřadu na další jednání o brožurách do Německa.

OIP 9 (Brno):

Ve spolupráci s rakouským Inspektorátem práce ve Vídni se zúčastnili dva inspektoři oblastního inspektorátu kontroly provedené u zaměstnavatele HOFER Stockerau, jejímž cílem bylo porovnání pracovních a bezpečnostních podmínek práce zaměstnanců vykonávajících manipulační práce ve skladu, dále problematika vyhodnocování pracovních režimů řidičů nákladních automobilů a rovněž problematika péče zaměstnavatele o těhotné ženy a matky. Dva inspektoři se zúčastnili společného jednání zástupců systému SÚIP se zástupci Inspektorátu práce v Košicích a Inspektorátu práce v Prešově. Jednání, které proběhlo v Mengušovcích na Slovensku, mělo za cíl další rozvíjení neformálních kontaktů navázaných již v uplynulých obdobích, přispět ke zvýšení úrovně vzájemné informovanosti o společných problematikách a projednání pracovních úrazů (s hospitalizací a smrtelných úrazů), které utrpěli slovenští občané při práci v ČR.

OIP 10 (Ostrava):

16. – 18. 6. 2008: pracovní setkání v Košicích a Prešově na Slovensku – výměna zkušeností při šetření pracovních úrazů občanů SR;

24. – 26. 11. 2008: pracovní porada s Inspektorátem práce v Košicích, Řeka v ČR – výměna zkušeností z provádění kontrol mezi českými a slovenskými zástupci kontrolních orgánů ČR a SR v oblasti pracovněprávních vztahů, pracovní úrazovosti, bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení.

V případě dotazů je možno se obracet na Ing. Bc. Evu Otáhalovou, kancelář generálního inspektora SÚIP, Horní náměstí 103/2, 746 01 Opava, tel. č. 553 696 133, eva.otahalova@suiip.cz